

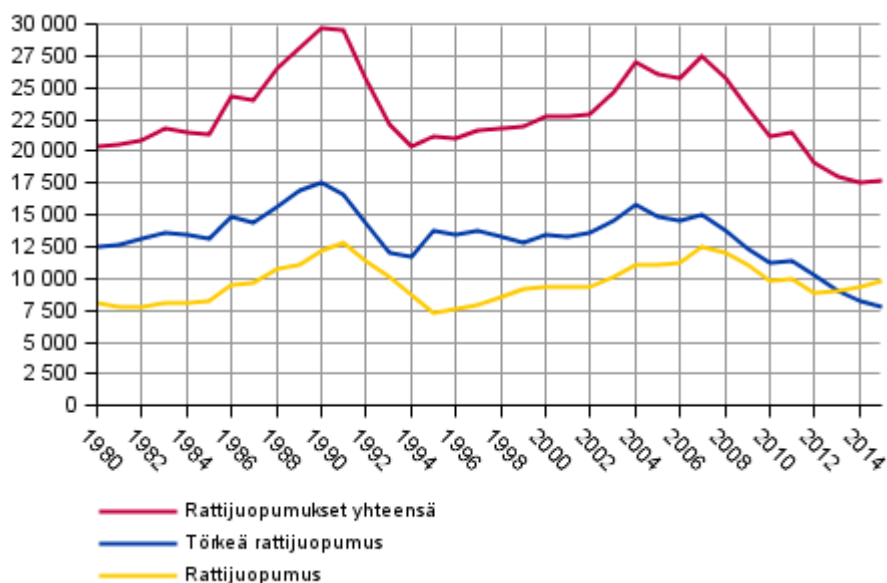
Rikos- ja pakkokeinotilasto

Viranomaisten tietoon tullut rikollisuus 2015

Huumausaineiden aiheuttamat rattijuopumukset lisääntyivät 19,7 prosenttia

Tilastokeskuksen tietojen mukaan poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli vuonna 2015 koko maassa kaikkiaan 413 200 rikosta, mikä on 4 700 rikosta (1,1 prosenttia) vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2015 selvitettyihin 236 500 rikokseen epäiltiin syylliseksi yhteensä 262 000 henkilöä, mikä on 1 300 (0,5 prosenttia) vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tietoon tulleiden väkivaltarikosten uhriksi joutui 37 400 henkilöä

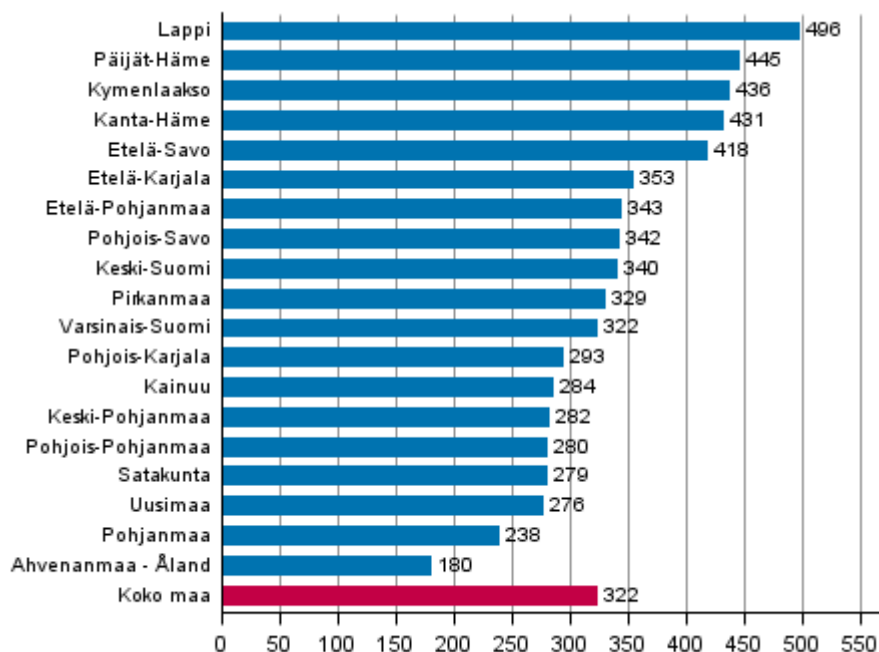
Kuvio 5. Rattijuopumusrikokset 1980–2015

Törkeät rattijuopumukset vähenivät 5,9 prosenttia ja muut rattijuopumukset lisääntyivät 5,6 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna. Kaikkiaan rattijuopumusrikoksia tuli ilmi 17 600, mikä oli 30 tapausta eli 0,2 prosenttia edellisvuotta enemmän. Tietoon tulleiden rattijuopumusrikosten määrä on ollut pääosin laskussa viimeiset kymmenen vuotta. Vuoden 1990 ennätyslukemista ne ovat vähentyneet yli kolmanneksen.

Rattijuopumustapauksista 69,0 prosentissa päihdeaineena oli alkoholi ja 26,8 prosentissa jokin muu huumaava aine. Loput 4,2 prosenttia oli käyttänyt molempia. Alkoholin aiheuttamat rattijuopumukset vähenivät 6,4 prosenttia, huumausaineiden aiheuttamat lisääntyivät 19,7 prosenttia ja alkoholin ja huumaavan aineen sekakäyttö lisääntyi 12,4 prosenttia.

Rattijuopumusrikokset maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2015

Vuonna 2015 rekisteröitiin 405 800 liikenneturvallisuuden vaarantamista, liikenneriikkomusta, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomusta sekä ajoneuvoriikkomusta, mikä oli 1,1 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2014. Suurin osa niistä on rikoksia, jotka paljastuvat poliisin valvonnan ja ohjauksen yhteydessä. Lisäksi törkeitä liikenneturvallisuuden vaarantamisia ilmeni 3 900, mikä oli 1,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Nopeusrajoitusten rikkomisia poliisi kirjasi 282 600, mikä oli 3,8 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Automaattisen liikennevalvonnan uudelleenorganisointiin liittyneet ongelmat aiheuttivat vuoden 2014 alkupuolella tilastoitujen liikenneriikosten määrän huomattavaa laskua vuoteen 2013 verrattuna. Vuoden 2013 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia vuoden 2012 lukujen kanssa, sillä automaattisen liikennevalvonnan vuoden 2012 loppupuolella havaitsemia ylinopeuksia kirjautui vuoden 2013 alkupuolelle.

Tarkempia tietoja vuoden 2015 tietoon tulleista rikoksista sekä selvitettyihin rikoksiin syyllisiksi epäillyistä ja heidän taustoistaan löytyy 22.3.2016 julkaistusta katsauksesta sekä [PX-Web tietokantapalvelusta](#). Tietoon tullutta perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa kuvaava tietokantataulukko päivitetään 30.5.2016 julkistuksen yhteydessä.

Sisällys

1. Katsaus poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleeseen rikollisuuteen.....	5
1.1. Tiivistelmä.....	5
1.2. Omaisuusrikokset.....	5
1.3. Väkivaltarikokset.....	7
1.4. Väkivaltarikosten uhrin.....	8
1.5. Päihderikokset	10
2. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt.....	12
2.1 Selvitetyt rikokset.....	12
2.2 Syylliseksi epäillyt	12
2.3 Syylliseksi epäiltyjen taustat.....	14
2.4 Syntyperä ja ulkomaan kansalaiset.....	16

Taulukot

Taulukko 1. Eräitä omaisuusrikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2015.....	7
Taulukko 2. Eräitä väkivaltarikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2015.....	8
Taulukko 3. Eräiden rikosten selvitysprosentti 1986–2015	12
Taulukko 4. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt iän ja sukupuolen mukaan 2006–2015, osuus 1 000 väestössä olevaa kohti.....	13
Taulukko 5. Rikoksiin syylliseksi epäillyt henkilöt sukupuolen ja tulotiedon (euroa) mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet.....	14
Taulukko 6. Selvitettyihin rikoksiin Suomessa asuvat syylliseksi epäillyt iän ja kansalaisuuden mukaan 2015.....	17
Taulukko 7. Syylliseksi epäillyt henkilöt ja osuus väestön 1 000:ta asukasta kohden syntyperän mukaan 2014–2015.....	18

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys 2011–2015.....	19
Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikennerikkomusten määrän kehitys 2011–2015.....	20
Liitetaulukko 3. Rikoksiin syylliseksi epäillyt Suomessa vakinaisesti asuvat kansalaisuuden mukaan vuosina 2012–2015, osuus 1 000 asukasta kohden.....	21
Liitetaulukko 4. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö valtionveronalaisen tulon (euroa) mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet.....	22
Liitetaulukko 5. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet.....	23
Liitetaulukko 6. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet.....	24
Liitetaulukko 7. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö koulutuksen mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet.....	25
Liitetaulukko 8. Rikoksiin syylliseksi epäillyt henkilöt syntyperän, ikäluokan ja sukupuolen mukaan ja epäiltyjen osuus väestöstä 2015.....	26

Kuviot

Kuvio 1. Rikokset maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2015.....	5
Kuvio 2. Murtorikokset kohteen mukaan 2015.....	6

Kuvio 3. Omaisuusrikokset 2015 (kaikkiaan 236 323 rikosta).....	7
Kuvio 4. Pahoinpitelyrikokset tekopaikan ja uhrin sukupuolen mukaan 2015 (Kaikkiaan 33 874 rikosta).....	9
Kuvio 5. Eräiden rikosten uhrin iän ja sukupuolen mukaan 2015.....	10
Kuvio 6. Huumausainerikokset 2012–2015 (kaikkiaan 23 400 rikosta).....	11
Kuvio 7. Syylliseksi epäilty rikosten määrän mukaan 2015.....	13
Kuvio 8. Syylliseksi epäilty ja koko väestö valtionveronalaisten tulojen ja käytettävissä olevien tulojen mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet.....	15
Kuvio 9. Syylliseksi epäilty henkilöt ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet.....	16
Kuvio 10. Syylliseksi epäilty ulkomaiden kansalaiset asuinpaikan mukaan 2009–2015.....	17
Liitekuviot	
Liitekuvio 1. Syylliseksi epäilty ja koko väestö koulutusasteen mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet.....	28
Liitekuvio 2. Syylliseksi epäilty ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet.....	28
Liitekuvio 3. Rikosten määrän muutosprosentti maakunnittain 2014–2015 (kartta).....	29
Laatuseloste: Rikos- ja pakkokeinotilasto.....	30

1. Katsaus poliisiin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleeseen rikollisuuteen

1.1. Tiivistelmä

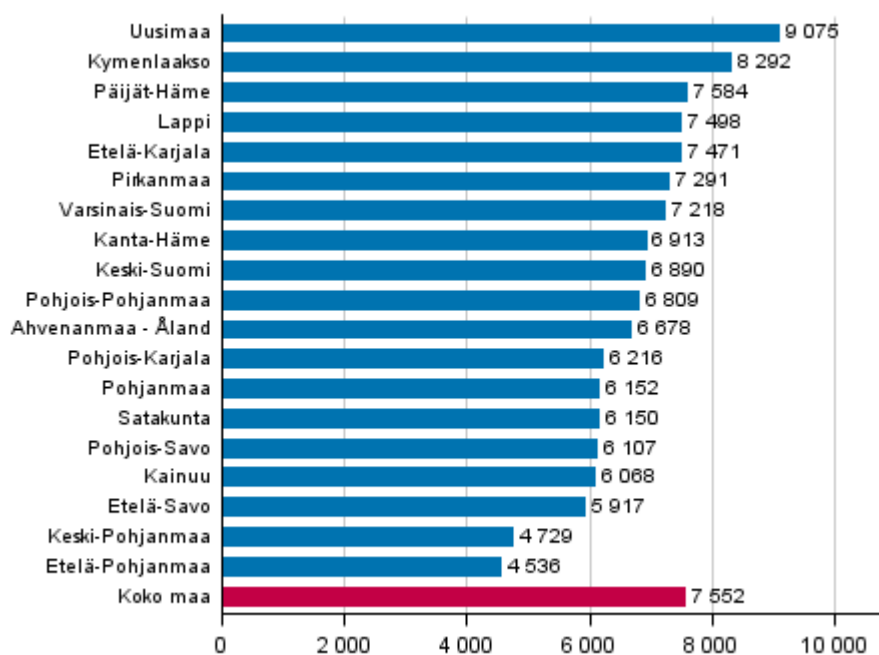
Poliisiin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli vuonna 2015 koko maassa kaikkiaan 413 200 rikosta, mikä oli 4 700 rikosta (1,1 prosenttia) vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tietoon tulleiden rikosten määrä on laskenut vuodesta 2011, jolloin tietoon tuli 458 300 rikosta. Vuoden 2015 aikana selvitettiin yhteensä 236 500 rikosta, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 236 700.

Valtaosa rikoksista oli poliisiin kirjaamia. Tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli 12 700 rikosta, mikä on 3,1 prosenttia kaikista viranomaisten tietoon tulleista rikoksista. Tullin tietoon tuli 8 000 rikosta, mikä oli 8,3 prosenttia edellistä vuotta vähemmän. Rajavartiolaitoksen tietoon tuli 4 700 rikosta, mikä oli 5,4 prosenttia edellistä vuotta vähemmän. Tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista rikoksista noin neljännes oli alkoholirikoksia tai -rikkomuksia sekä huumausainerikoksia.

Maakunnittain tarkasteltuna rikosten määrä lisääntyi Ahvenanmaan (+13,8 %), Kanta-Hämeen (+6,0 %), Pirkanmaan (+5,2 %), Keski-Suomen (+4,9 %), Pohjanmaan (+3,3 %), Varsinais-Suomen (+2,6 %) ja Pohjois-Savon (+2,6 %) maakunnissa. Rikosten määrä väheni suhteellisesti eniten Etelä-Karjalan maakunnassa, 13,2 prosenttia edellisvuodesta.

Väkilukuun suhteutettuna eniten rikoksia tuli ilmi Uudenmaan, Kymenlaakson ja Päijät-Hämeen maakunnissa. Koko maassa tuli ilmi 7 552 rikosta 100 000 asukasta kohden, kun vuonna 2014 vastaava luku oli 7 666.

Kuvio 1. Rikokset maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2015

Identiteettivarkaus lisättiin rikoslakiin 4.9.2015. Identiteettivarkaudesta kirjattiin vuoden 2015 aikana 518 rikosilmoitusta.

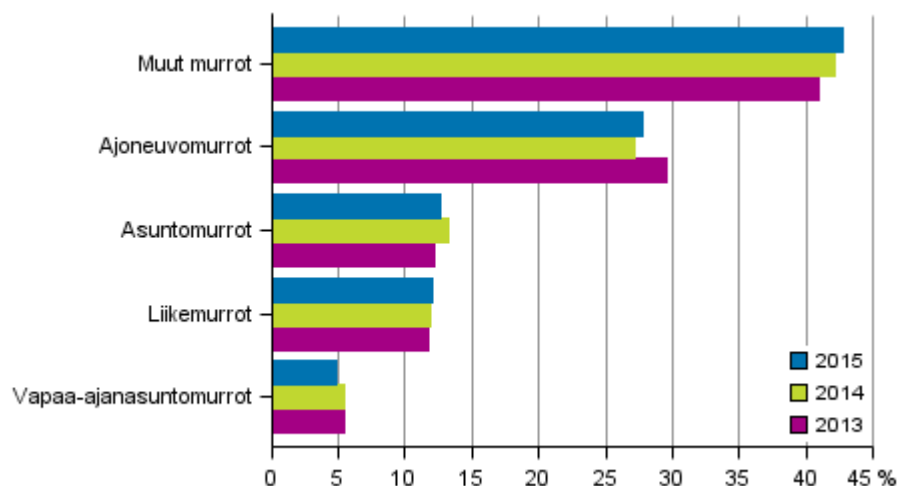
1.2. Omaisuusrikokset

Omaisuusrikoksia tuli vuonna 2015 tietoon 236 300, mikä oli 2,1 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Omaisuusrikoksista suurimman ryhmän muodostavat varkausrikokset (varkaus RL 28:1, törkeä varkaus RL 28:2 ja näpistys RL 28:3). Niitä ilmeni 138 300, mikä oli 3,4 prosenttia vähemmän kuin vuotta

aiemmin. Varkausrikoksien määrä on ollut pääosin laskusuunnassa koko 2000-luvun. Vuonna 2015 varkauksia (RL 28:1) kirjattiin 69 100 eli 2,5 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Törkeitä varkauksia (RL 28:2) kirjattiin 3 500, mikä on 3,8 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2014. Näpistyksiä (RL 28:3) tuli tietoon 65 700 eli 4,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2014. Kolmannes kaikista varkausrikoksista (47 700 rikosta) oli myymälävarkauksia ja -näpistyksiä. Vuoteen 2014 verrattuna myymälävarkauksien ja -näpistysten määrä laski 3,5 prosenttia.

Vuonna 2015 murtoja (luvatta tunkeutuen tehdyt varkauudet, törkeät varkauudet ja näpistykset) tuli ilmi 34 100, mikä oli 0,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Vapaa-ajan asuntoihin tehdyt murrot vähenivät 8,5 prosenttia. Niitä tuli vuonna 2015 ilmi 1 700. Asuntomurrot vähenivät 4,9 prosenttia edellisvuodesta. Niitä tuli ilmi 4 300. Moottoriajoneuvomurrot lisääntyivät 2,0 prosenttia.

Kuvio 2. Murtorikokset kohteen mukaan 2015

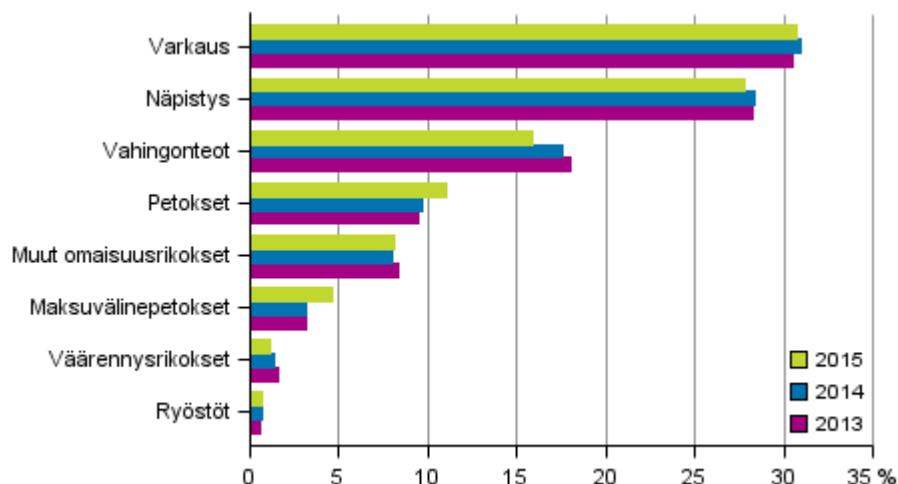
Omaisuusrikoksista runsas kuudennes oli vahingontekoja. Niitä tuli ilmi 37 600, mikä oli 11,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2014. Vahingontekojen määrä on ollut laskussa muutaman viime vuoden ajan. Vahingonteosta runsas puolet tehdään yleisellä paikalla.

Petoksia (petos RL 36:1, lievä petos RL 36:3, törkeä petos RL 36:2) tuli ilmi 26 100, mikä oli 11,0 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Petokset muodostavat noin kymmenyksen omaisuusrikoksista. Maksuvälinepetoksia tuli ilmi 10 900, mikä oli 40,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Sekä petoksien että maksuvälinepetoksien määrä on ollut kasvussa viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Vuonna 2015 tuli tietoon kaikkiaan 1 300 kirjanpitorikosta ja velallisen rikosta, mikä oli 5,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2014. Väärennysrikoksia (väärennys, lievä väärennys, törkeä väärennys, väärennysaineen hallussapito RL 33:1-4) tuli ilmi 2 700, mikä oli 17,6 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2014. Tilastoitujen väärennysrikoksien määrä on ollut laskusuunnassa miltei koko 2000-luvun. Vuonna 2010 niitä tuli ilmi 4 600 ja vuonna 2000 tuli ilmi 6 200 tapausta.

Ryöstöjä ilmoitettiin 1 550, mikä oli 8,2 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2014. Ryöstörikoksista 1 100 eli 70,7 prosenttia tapahtui yleisellä paikalla. Ryöstöistä 17,2 prosenttia oli törkeitä.

Kuvio 3. Omaisuusrikokset 2015 (kaikkiaan 236 323 rikosta)

Taulukko 1. Eräitä omaisuusrikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2015

Maakunta	Kaikki omaisuusrikokset	Murrot	Moottori-ajoneuvon anastus-rikokset	Ryöstöt	Vahingonteot	Kavallukset	Petokset, maksuvälinepetokset
Koko maa	4 319	623	136	28	688	53	676
Uusimaa	5 514	697	152	41	870	73	685
Varsinais-Suomi	4 208	731	149	30	541	58	605
Satakunta	3 347	598	118	25	671	41	401
Kanta-Häme	3 803	618	150	29	622	41	614
Pirkanmaa	4 350	679	136	29	753	41	598
Päijät-Häme	4 436	854	146	25	647	52	723
Kymenlaakso	4 249	686	202	26	684	49	603
Etelä-Karjala	3 291	505	122	25	563	42	454
Etelä-Savo	3 069	696	122	15	544	31	399
Pohjois-Savo	3 102	387	105	20	578	43	495
Pohjois-Karjala	2 856	295	74	12	562	38	467
Keski-Suomi	3 809	616	93	19	627	42	723
Etelä-Pohjanmaa	2 062	320	54	6	350	55	346
Pohjanmaa	3 529	571	144	21	708	23	395
Keski-Pohjanmaa	2 125	251	36	4	485	32	251
Pohjois-Pohjanmaa	3 879	530	167	29	590	47	696
Kainuu	2 791	242	64	9	607	39	426
Lappi	3 792	748	164	19	623	40	439
Ahvenanmaa - Åland	3 178	661	76	3	723	31	228

1.3. Väkivaltarikokset

Vuonna 2015 tietoon tuli kaikkiaan 33 900 pahoinpitelyrikosta (pahoinpitely, lievä pahoinpitely, törkeä pahoinpitely), mikä oli vajaa 1 000 tapausta (2,9 prosenttia) enemmän kuin vuonna 2014. Törkeät pahoinpitelyt vähenivät 5,0 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Niitä kirjattiin 1 560. Viimeisen kymmenen (2006–2015) vuoden aikana pahoinpitelyitä on kirjattu vuosittain keskimäärin 34 700. Vuoden 2011 alussa voimaan tullut lainmuutos lisäsi vuonna 2011 kirjattujen pahoinpitelyiden määrää huomattavasti. Lainmuutoksen myötä alaikäiseen tai läheiseen kohdistetut lievät pahoinpitelyt tulivat virallisen syytteen alaisiksi. Vuonna 2011 pahoinpitelyrikoksia kirjattiin 40 200.

Henkirikoksia tuli tietoon 96. Niitä oli 5 tapausta vähemmän kuin vuonna 2014. Kymmenen edellisen vuoden vuosittainen keskiarvo on 109. Vastaava luku vuosina 1996–2005 on 137. Tapon, murhan tai surman yritykset vähenivät 28:lla. Niitä tuli ilmi 299. Rikoksen kirjaamisvaiheessa rajanveto tapon yrityksen ja törkeän pahoinpitelyn välillä on tulkinnanvarainen, mikä saattaa vaikuttaa tilastoissa näkyviin tasonmuutoksiin.

Raiskauksia (raiskaus, törkeä raiskaus, raiskaus 3. mom) tuli tietoon 1 052, mikä on 4,3 prosenttia edellisvuotta enemmän. Vuosina 2006–2015 ilmoitettiin vuosittain keskimäärin 880 raiskausta. Lapsen seksuaalisia hyväksikäyttöjä tuli tietoon 1 230, mikä on 13,1 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2014. Seksuaalisesta ahdistelusta tehtiin 283 rikosilmoitusta. Tietoon tulleiden raiskausten ja lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen määrät vaihtelevat vuosittain paljonkin. Yksittäiset ilmoitukset voivat sisältää usean osateon käsittäviä tapahtumasarjoja.

Vuonna 2015 henkirikoksista 43 prosenttia ja pahoinpitelyrikoksista 39 prosenttia tehtiin yksityisasunnossa. Raiskausrikoksista 18,7 prosenttia tehtiin yleisellä paikalla. Vuonna 2014 vastaava osuus oli 13,3 prosenttia ja vuonna 2009 yleisellä paikalla tehtiin 23,5 prosenttia raiskausrikoksista. Seksuaalisesta ahdistelusta 45,6 prosenttia tapahtui yleisellä paikalla.

Taulukko 2. Eräitä väkivaltarikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2015

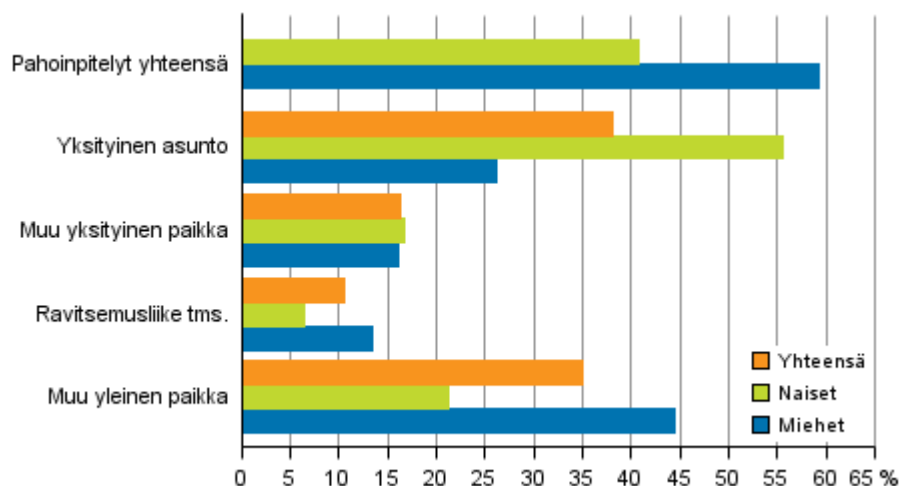
Maakunta	Henkirikokset ja niiden yritykset	Pahoinpitely	Törkeä pahoinpitely	Lievä pahoinpitely	Raiskausrikokset
Koko maa	7	417	28	173	19
Uusimaa	5	489	24	185	23
Varsinais-Suomi	3	333	21	192	15
Satakunta	5	358	35	150	14
Kanta-Häme	12	298	31	169	14
Pirkanmaa	7	396	32	164	25
Päijät-Häme	8	362	33	142	13
Kymenlaakso	10	430	33	157	22
Etelä-Karjala	8	285	17	176	15
Etelä-Savo	10	338	21	208	13
Pohjois-Savo	6	382	25	283	19
Pohjois-Karjala	9	335	45	222	9
Keski-Suomi	9	487	33	160	20
Etelä-Pohjanmaa	7	335	26	83	11
Pohjanmaa	8	374	35	90	13
Keski-Pohjanmaa	4	469	26	114	14
Pohjois-Pohjanmaa	8	431	26	123	16
Kainuu	6	537	32	285	12
Lappi	8	413	41	183	15
Ahvenanmaa - Åland	-	563	31	86	31

1.4. Väkivaltarikosten uhrin

Pahoinpitelyrikoksista yhteensä vajaa 40 prosenttia tehtiin yksityisissä asunnoissa. Naisiin kohdistuvista pahoinpitelyistä yksityisessä asunnossa tehtiin yli puolet ja miehiin kohdistuvista neljännes. Miehiin kohdistuvista pahoinpitelyistä vajaa 45 prosenttia tapahtui yleisellä paikalla ja naisiin kohdistuvista runsas viidennes. Ravitsemusliikkeessä tehtiin runsaat 10 prosenttia pahoinpitelyistä.

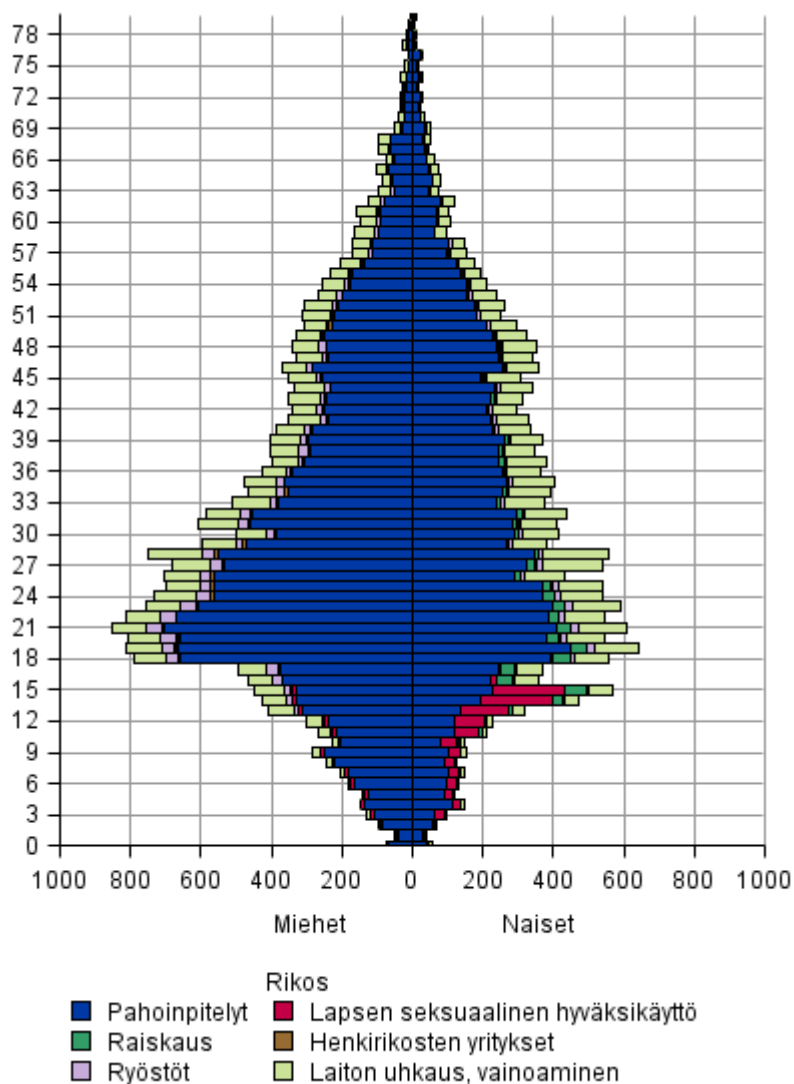
Kuvio 4. Pahoinpitelyrikokset tekopaikan ja uhrin sukupuolen mukaan 2015 (Kaikkiaan 33 874 rikosta)

Vuonna 2015 tietoon tulleiden väkivaltarikosten uhriksi joutui 37 400 henkilöä, mikä oli 1,8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Uhreista miehiä oli 21 400 (57,2 prosenttia) ja naisia 16 000 (42,8 prosenttia). Miesuhrien määrä oli 2,4 ja naisuhrien 1,2 prosenttia suurempi kuin vuonna 2014. Pahoinpitelyrikoksiin (RL 21:5-7) uhriksi joutui yhteensä 33 100 henkilöä, joista miehiä oli 19 600 (59,2 prosenttia) ja naisia 13 500 (40,8 prosenttia). Tieto uhrista saadaan luotettavasti vain tietyistä väkivaltarikoksista.

Pahoinpitelyrikosten uhreista ikäryhmään 18–21-vuotta kuului 4 300 (13,1 prosenttia). Yli 50-vuotiaita uhreja oli 4 600 (13,8 prosenttia). Alle 18-vuotiaisiin lapsiin kohdistuneet pahoinpitelyrikokset lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna 17,9 prosenttia. Lapsiuhreja oli nyt 5 900. Tämä on 17,8 prosenttia kaikista pahoinpitelyrikosten uhreista. Pahoinpitelyrikoksen uhriksi joutuneista lapsista 3 800 (63,8 prosenttia) oli poikia ja 2 100 (36,2 prosenttia) tyttöjä. Pahoinpitelyrikosten lapsiuhreista 37,2 prosenttia oli alle 10-vuotiaita, 10–14-vuotiaita oli 32,9 prosenttia ja 15–17-vuotiaita 29,9 prosenttia alle 18-vuotiaista. Lapsena seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi joutuneista 1 100 henkilöstä 87,4 prosenttia oli tyttöjä ja 12,6 prosenttia poikia.

Kuvio 5. Eräiden rikosten uhrin iän ja sukupuolen mukaan 2015

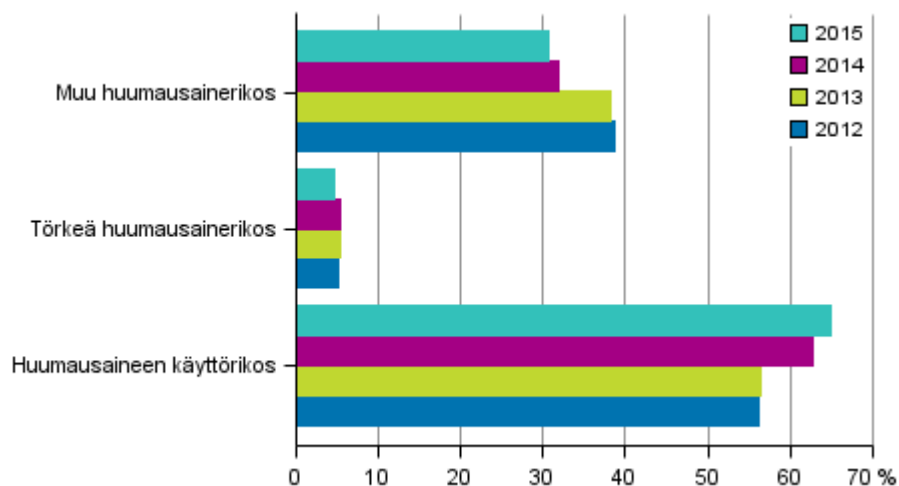

1.5. Päihderikokset

Vuonna 2015 huumausainerikoksia tuli ilmi kaikkiaan 23 400, mikä oli 1 600 tapausta (7,4 prosenttia) enemmän kuin vuonna 2014. Törkeiden huumausainerikosten määrä väheni 7,8 prosenttia edellisvuodesta. Niitä tuli ilmi 1 070. Lukumääräisesti eniten kasvoi huumausaineiden käyttörikosten määrä, 10,9 prosenttia. Niitä tuli ilmi 15 200, mikä on 1 500 tapausta enemmän kuin vuonna 2014.

Vuodesta 2009 lähtien lukuihin sisältyvät tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset lisäsivät huumausainerikosten määrää noin kymmeneksellä verrattuna vain poliisin tietoon tulleisiin huumausainerikoksiin.

Kuvio 6. Huuhausainerikokset 2012–2015 (kaikkiaan 23 400 rikosta)

Alkoholirikoksia ja -rikkomuksia kirjattiin 3 200, mikä oli 500 tapausta, eli 13,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2014.

Päihderikoksia tilastoitaessa useamman osateon käsittävät rikokset on merkitty yhtenä. Päihderikokset ovat sen kaltaisia, että ne tulevat yleensä ilmi vain poliisin tai tullin- ja rajavalvontaviranomaisten toiminnan tuloksena ja valtaosa rikoksista jää piiloon.

2. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt

2.1 Selvitetyt rikokset

Poliisi, tulli ja rajavartiolaitos selvittivät vuoden 2015 aikana kaikkiaan 236 500 rikosta. Selvitysprosentti oli 57,2, mikä oli 0,6 prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisvuonna. Rikosten selvitysprosentti on laskettu siten, että tilastovuonna poliisille ilmoitettuja ja kaikkia samana vuonna selvitettyjä rikoksia on verrattu keskenään. Tästä syystä selvitysprosentti voi joidenkin rikosten kohdalla olla yli 100.

Yli 30 000 asukkaan kunnista korkeimmat rikosten selvitysprosentit olivat Joensuussa (73,2 %), Kajaanissa (70,8 %) ja Porissa (70,0 %). Matalimmat selvitysprosentit olivat puolestaan Järvenpäässä (46,7 %), Keravalla (46,8 %) ja Hyvinkäällä (49,6 %) prosenttia.

Selvitysprosentti vaihtelee rikostyypeittäin hyvinkin voimakkaasti. Omaisuusrikoksista selvitettiin 37,4 ja henkeen ja terveyteen kohdistuneista rikoksista 70,5 prosenttia. Liikennejuopumus-, liikenne- ja päihderikokset saadaan paljastumistavasta johtuen miltei kaikki selvitetyiksi. Petoksista (RL 36:1–3) selvitettiin 68,1 prosenttia ja henkirikoksista 77,1 prosenttia. Pahoinpitelyrikosten selvitysprosentti oli 70,2.

Alhaisimmat selvitysprosentit ovat varkausrikoksissa (varkaus, törkeä varkaus), vahingonteoissa, maksuvälinepetoksissa ja moottorikulkuneuvon kohdistuvissa anastusrikoksissa. Vuonna 2015 varkauksista (RL 28:1–2) selvitettiin vähemmän kuin joka kuudes. Näpistyksistä puolestaan selvitettiin yli puolet. Vahingonteoista selvitettiin runsas viidennes ja maksuvälinepetoksista joka kymmenes. Moottorikulkuneuvon kohdistuvista anastusrikoksista selvisi kolmannes. Ryöstöistä selvisi runsas puolet.

Taulukko 3. Eräiden rikosten selvitysprosentti 1986–2015

Rikos	1986 - 1990	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kaikki rikokset ¹⁾	65	51	51	56	61	59	60	58	57	57
Varkaus	25	17	14	16	18	17	16	15	15	14
Törkeä varkaus	39	29	40	41	38	34	38	38	28	34
Näpistys	78	70	67	58	57	57	56	56	55	55
Ryöstöt	53	43	42	45	49	49	55	53	52	59
Vahingonteot	29	27	27	26	25	21	23	22	21	23
Tapon, murhan tai surman yritys	96	91	92	94	97	91	97	92	92	90
Pahoinpitely	79	74	76	80	81	75	78	77	78	71
Törkeä pahoinpitely	85	84	83	87	88	85	84	87	82	84
Lievä pahoinpitely	95	86	79	75	73	73	75	75	70	66
Raiskaukset	63	56	57	63	66	59	72	79	70	72
Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	91	84	88	82	86	62	91	63	80	81

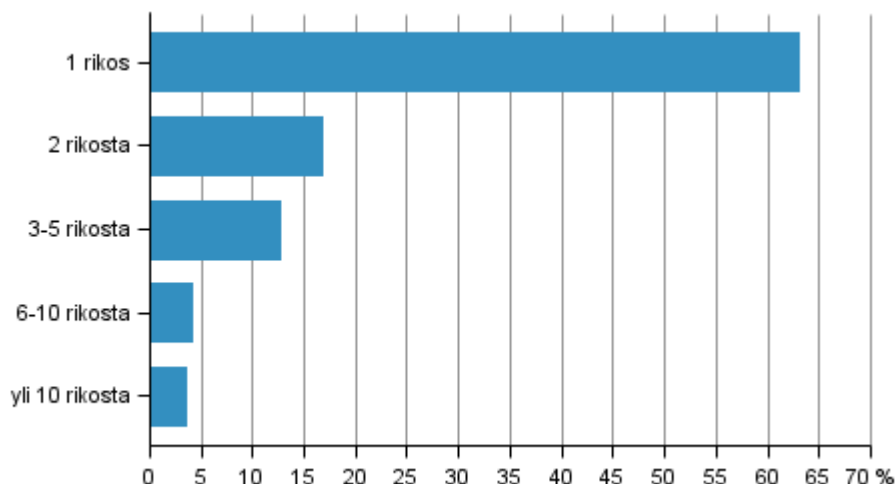
1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikennerikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.

2.2 Syylliseksi epäillyt

Vuonna 2015 selvitettyihin 236 500 rikokseen epäiltiin syylliseksi yhteensä 262 000 henkilöä. Sama henkilö voi olla epäiltynä useasta eri rikoksesta. Epäillyistä naisia oli 18,6 prosenttia. Henkilön vuoden törkeimmän rikoksen mukaan laskettaessa (henkilö voi olla epäiltynä vain kerran vuoden aikana) syylliseksi epäiltynä oli 95 000 eri henkilöä. Yksi henkilö oli siten epäiltynä keskimäärin 2,5 rikoksesta. Tässä ei huomioida liikenneturvallisuuden vaarantamisia ja liikenne rikkomuksia.

Valtaosa rikoksiin syylliseksi epäillyistä, 63,0 prosenttia, oli epäiltynä vain yhdestä rikoksesta vuonna 2015. Kahdesta rikoksesta oli epäiltynä 16,8 prosenttia. Yli kahdesta rikoksesta oli epäiltynä 20,2 prosenttia syylliseksi epäillyistä.

Kuvio 7. Syylliseksi epäillyt rikosten määrän mukaan 2015

Määrällisen eron lisäksi miesten ja naisten rikollisuus poikkeaa siten, että naisilla pahoinpitelyiden, rattijuopumusten ja vahingontekojen osuudet olivat miehiin verrattuna pieniä. Kuitenkin pahoinpitelyihin ja rattijuopumuksiin syylliseksi epäiltyjen naisten osuus on kasvanut vuoden 1980 alle kymmenestä prosentista hieman alle kahteenkymmeneenprosenttiin. Naisten tyypillisimpiä rikoksia olivat näpistykset, petokset, kavallukset ja väärennykset. Sekä miehillä että naisilla rikoksesta epäiltyjen yleisin ikä oli 20 vuotta. Epäiltyjen miesten keski-ikä oli 32,6 vuotta ja naisten 32,7 vuotta.

Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyistä 30,0 prosenttia oli jonkin päihteen vaikutuksen alaisena. Epäillyistä 19,4 prosenttia oli alkoholin vaikutuksen alaisena, 8,3 prosenttia oli muun päihteen vaikutuksen alaisena ja 2,3 prosenttia alkoholin ja muun päihteen vaikutuksen alaisena. Omaisuusrikoksissa jonkin päihteen vaikutuksen alaisena oli 14,2 prosenttia epäillyistä. Henkeen ja terveyteen kohdistuneissa rikoksissa 47,0 prosenttia ja raiskauksissa 38,0 prosenttia epäillyistä oli päihteen vaikutuksen alaisena.

Taulukko 4. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt iän ja sukupuolen mukaan 2006–2015, osuus 1 000 väestössä olevaa kohti

Sukupuoli/ikäluokka	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Yhteensä	54	58	58	56	56	56	52	51	48	48
Alle 15 vuotiaat	11	12	15	14	13	14	11	10	9	8
15 - 17 -vuotiaat	118	118	124	118	120	128	111	105	96	87
18 - 20 -vuotiaat	183	183	183	166	163	169	158	156	147	142
Yli 20-vuotiaat	54	59	58	57	57	56	53	52	50	50
Miehet	93	96	99	94	94	94	87	84	80	79
Alle 15 vuotiaat	15	18	23	19	18	20	15	14	13	12
15 - 17 -vuotiaat	190	192	202	187	185	197	173	162	151	136
18 - 20 -vuotiaat	297	302	300	267	264	273	257	253	234	229
Yli 20-vuotiaat	96	99	101	98	99	96	91	88	84	84
Naiset	17	21	19	19	19	20	18	18	17	17
Alle 15 vuotiaat	6	6	7	7	8	8	6	6	4	4
15 - 17 -vuotiaat	42	41	43	47	52	55	47	45	39	35
18 - 20 -vuotiaat	62	58	62	60	58	60	55	55	56	52
Yli 20-vuotiaat	16	22	18	18	18	18	18	18	17	18

Vuonna 2015 nuorten ja alaikäisten, alle 21-vuotiaiden, osuus kaikista syylliseksi epäillyistä oli 19,3 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 20,4. Nuorten osuudet olivat suuria alkoholirikoksissa, ryöstöissä, vahingonteoissa ja moottorikulkuneuvoon kohdistuvissa anastusrikoksissa. Ryöstöihin syylliseksi epäillyistä

nuoria oli 37,0 prosenttia, vahingontekoihin epäillyistä 37,4 prosenttia. Pahoinpitelyihin syylliseksi epäillyistä 19,7 prosenttia oli nuoria.

2.3 Syylliseksi epäiltyjen taustat

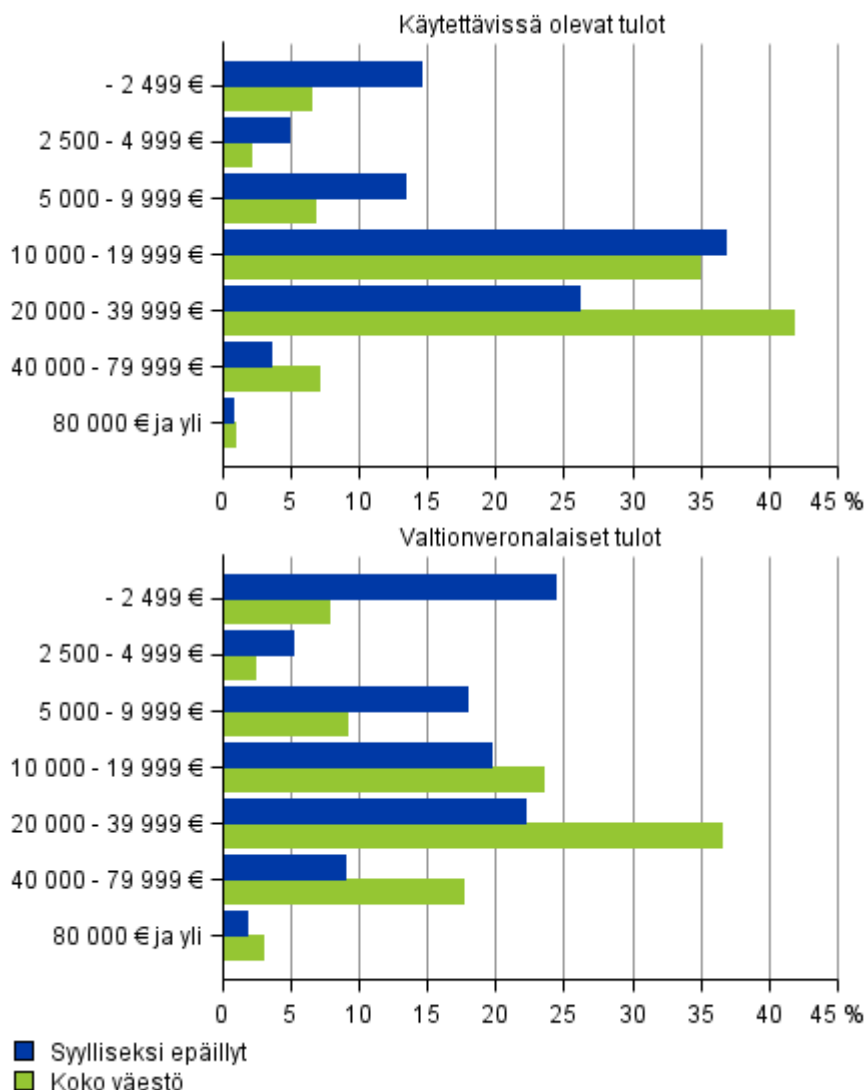
Syylliseksi epäiltyjen 15 vuotta täyttäneiden rekisteröityyn väestöön (vakinaisesti ja tilapäisesti Suomessa asuvat, joilla on suomalainen henkilötunnus) kuuluvien keskimääräinen valtionveronalainen tulo oli noin 18 600 euroa, kun vastaava tulo koko väestössä oli noin 28 400 euroa. Tuloveroa maksetaan valtiolle ansiotulosta ja pääomatulosta. Vastaavat mediaanitulot olivat 10 700 ja 23 600 euroa. Syylliseksi epäillyistä alle 5 000 euron tulot oli 29,5 prosentilla, koko väestöstä 10,2 prosentilla. Vähintään 20 000 euron tulot oli 32,7 prosentilla epäillyistä, koko väestöllä vastaava osuus oli 57,1 prosenttia. Luokkaan alle 2 499 euroa kuuluvat myös kaikki ne, joiden valtionveronalaisesta tulosta ei ole tietoa. Tässä luvussa ilmoitettavat luvut on laskettu siten, että yksi henkilö on epäiltynä vain kerran. Näin lasketut luvut poikkeavat muista tässä julkaisussa esitetyistä epäiltyjä kuvaavista luvuista, joissa sama henkilö voi esiintyä vuoden aikana useita kertoja epäiltynä. Luvussa ei ole huomioitu liikenneturvallisuuden vaarantamiseen tai liikennerekkomukseen syyllistyneitä. Tiedot syylliseksi epäiltyjen valtionveronalaisesta tulosta perustuvat verohallituksen verotietokannan valtionveronalaisia tuloja koskeviin tietoihin vuodelta 2014. Koko väestöä käsittelevissä luvuissa on huomioitu vain Suomessa vakituisesti asuvat henkilöt.

Taulukko 5. Rikoksiin syylliseksi epäillyt henkilöt sukupuolen ja tulotiedon (euroa) mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet

Sukupuoli/tulotieto			Yhteensä	- 2 499	2 500 - 4 999	5 000 - 9 999	10 000 - 19 999	20 000 - 39 999	40 000 - 79 999	80 000 ja yli
Valtionveronalaiset tulot	Sukupuoli yhteensä	epäiltyt	92 181	22 405	4 812	16 570	18 099	20 455	8 231	1 609
		%	100,0	24,3	5,2	17,9	19,6	22,1	8,9	1,7
	Mies	epäiltyt	72 517	17 742	3 818	12 690	13 393	16 204	7 198	1 472
		%	100,0	24,4	5,2	17,4	18,4	22,3	9,9	2,0
	Nainen	epäiltyt	19 664	4 663	994	3 880	4 706	4 251	1 033	137
		%	100,0	23,7	5,0	19,7	23,9	21,6	5,2	0,6
Käytettävissä olevat tulot	Sukupuoli yhteensä	epäiltyt	92 181	13 423	4 506	12 382	33 913	24 053	3 241	663
		%	100,0	14,5	4,8	13,4	36,7	26,0	3,5	0,7
	Mies	epäiltyt	72 517	10 714	3 706	10 277	26 120	18 290	2 800	610
		%	100,0	14,7	5,1	14,1	36,0	25,2	3,8	0,8
	Nainen	epäiltyt	19 664	2 709	800	2 105	7 793	5 763	441	53
		%	100,0	13,7	4,0	10,7	39,6	29,3	2,2	0,2

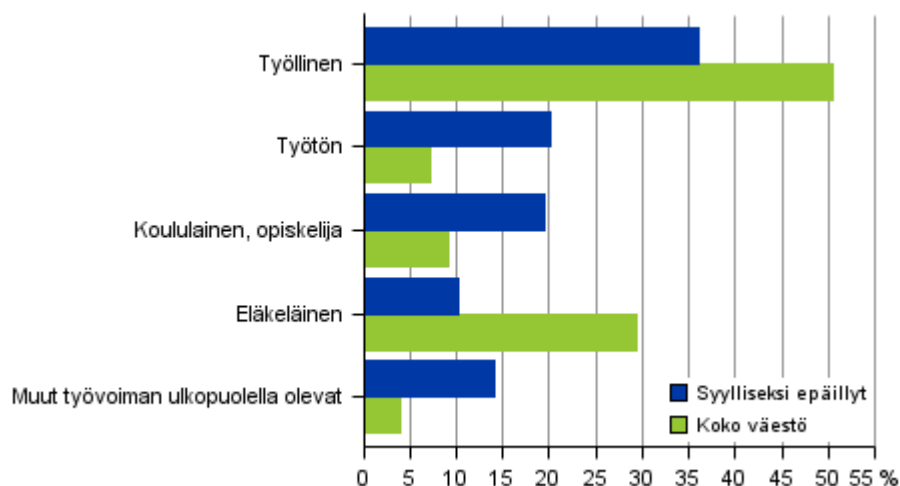
Käytettävissä olevien rahatulosten mukaan tarkasteltuna rikoksiin syylliseksi epäiltyjen tulotaso oli korkeampi. Syylliseksi epäiltyjen käytettävissä olevien tulosten mediaani on 70 prosenttia koko väestön vastaavasta. Valtionveronalaisilla tuloilla osuus on 45 prosenttia. Alle 5 000 euron käytettävissä olevat tulot oli 19,3 prosentilla epäillyistä kun valtionveronalaisten tulosten mukaan tähän luokkaan kuului 29,5 prosenttia epäillyistä. Koko väestöllä vastaavat luvut ovat 8,5 ja 10,2 prosenttia. Yli 20 000 euron käytettävissä olevat tulot oli 30,2 prosentilla epäillyistä ja 51,4 prosentilla koko väestöstä. Käytettävissä olevat tulot = palkkatulot + yrittäjätulot + omaisuustulot + saadut tulonsiirrot - maksetut tulonsiirrot. Käytettävissä olevat tulot on valtionveronalaista tuloa parempi mittari kuvaamaan syylliseksi epäillyn todellisia tuloja.

Kuvio 8. Syylliseksi epäillyt ja koko väestö valtionveronalaisten tulojen ja käytettävissä olevien tulojen mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet

Pääasiallisen toiminnan mukaan jaoteltuna syylliseksi epäillyistä (yli 15 vuotiaat rekisteröityyn väestöön kuuluvat) työllisiin kuului 36,1 prosenttia. Työttömiä oli 20,2 ja muita työvoiman ulkopuolella olevia 14,1 prosenttia epäillyistä. Edelliseen vuoteen verrattuna työllisten osuus on laskenut 1,3 prosenttiyksikköä ja työttömien osuus kasvanut 2,2 prosenttiyksikköä. Koko väestöstä työllisiä oli 50,5 prosenttia, työttömiä 7,2 ja työvoiman ulkopuolella 4,0 prosenttia. Myös koko väestössä työllisten osuus on laskenut 1,1 prosenttiyksikköä ja työttömien osuus noussut 1,0 prosenttiyksikköä. Tieto henkilön pääasiallisesta toiminnasta on vuodelta 2013, joten se voi poiketa tämänhetkisestä tilanteesta.

Kuvio 9. Syylliseksi epäillyt henkilöt ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet

15 vuotta täyttäneistä syylliseksi epäillyistä 50,0 prosenttia oli suorittanut vain perusasteen koulutuksen ja 39,4 prosentilla oli keskiasteen koulutus. Koko väestöllä vastaavat luvut olivat 29,6 ja 40,6 prosenttia. Sekä syylliseksi epäillyillä että koko väestöllä vain perusasteen suorittaneiden osuus on hieman laskenut edelliseen vuoteen verrattuna.

Liitetaulukoissa 4–7 sama henkilö voi esiintyä useampaan kertaan syylliseksi epäiltyinä. Tämä on tilastossa tavanomainen tapa esittää syylliseksi epäiltyjen lukumäärä. Näin saadaan parempi kuva rikollisuudesta ilmiönä ja voidaan paremmin kuvata, millaisen taustan omaavat henkilöt syyllistyvät minkäkin tyyppisiin rikoksiin.

2.4 Syntyperä ja ulkomaan kansalaiset

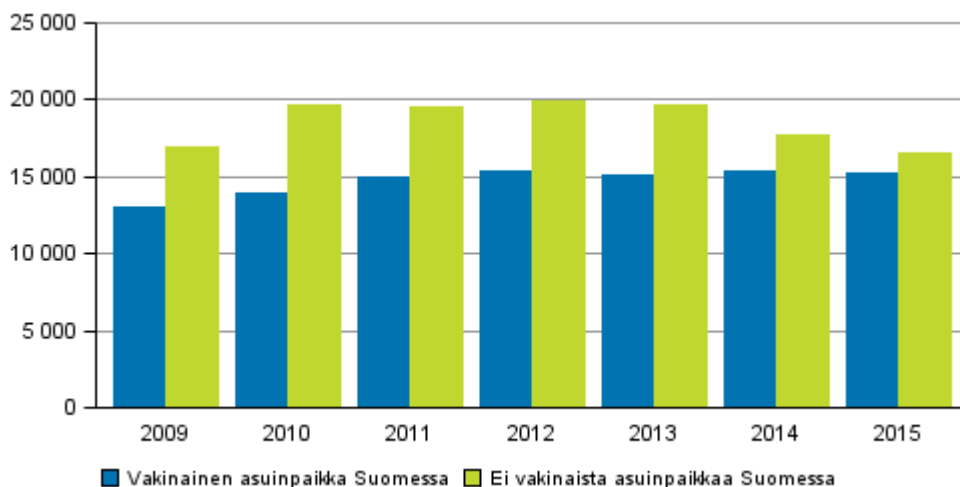
Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen selvittämiin rikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä vuonna 2015 oli 262 000, joista ulkomaiden kansalaisia oli 31 800. Vuoteen 2014 verrattuna kaikkien syylliseksi epäiltyjen määrä väheni 0,5 prosenttia, kun taas ulkomaalaisten epäiltyjen määrä väheni 3,9 prosenttia. Ulkomaalaisten osuus kaikista epäillyistä oli 12,1 prosenttia. Vakituisesti Suomessa asuvista epäillyistä ulkomaalaisten osuus oli 6,2 prosenttia. Vuonna 2015 ulkomaalaisista suurimman ryhmän muodostivat virolaiset (8 000) ja venäläiset (6 100). Virolaisista 43,5 ja venäläisistä 30,0 prosentilla epäillyistä on vakituinen asuinpaikka Suomessa. Edellisvuoteen verrattuna virolaisten tekemien rikosten määrä lisääntyi 1,7 prosenttia ja venäläisten väheni 16,9 prosenttia. Venäläisiin lasketaan myös entisen Neuvostoliiton kansalaiset.

Ulkomaalaisten syylliseksi epäiltyjen määrän lasku selittyy lähes kokonaan venäläisten epäiltyjen määrän laskulla. Edellisvuoteen verrattuna venäläisten määrä väheni 1 250 (16,9 prosenttia). Suomessa tilapäisesti oleskelevien venäläisten määrä väheni 21 prosenttia edellisvuodesta. Lukumääräisesti eniten venäläisten määrä väheni Etelä-Karjalan maakunnassa, jossa venäläisten epäiltyjen määrä väheni 630:llä vuoteen 2014 verrattuna.

Muita maita, joiden kansalaisia oli epäiltyinä yli 1 000 olivat Irak (1 900), Somalia (1 600), Romania (1 500) ja Ruotsi (1 300). Romanianalaisista vain 8,8 prosentilla oli vakituinen asuinpaikka Suomessa. Vastaavat prosentit somalialaisilla ja irakilaisilla olivat 92,6 ja 61,0. Ruotsalaisista 61,8 prosentilla on vakituinen asuinpaikka Suomessa. Vuonna 2014 irakilaisia epäiltyjä oli 1 400 ja heistä 84,0 prosentilla oli vakituinen asuinpaikka Suomessa. Yksi henkilö voi syyllistyä vuoden aikana moneen eri rikokseen.

Kuvio 10. Syylliseksi epäillyt ulkomaiden kansalaiset asuinpaikan mukaan 2009–2015

Vuonna 2015 selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyistä ulkomaalaisista 47,9 prosenttia asui Suomessa vakinaisesti. Osuus on 1,5 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2014. Suomessa asuvat ulkomaalaiset syylliseksi epäillyt olivat hieman nuorempia kuin suomalaiset epäillyt. Heidän keski-ikänsä oli 31 vuotta, kun suomalaisten syylliseksi epäiltyjen keski-ikä oli 32 vuotta. Suomessa asuvien ulkomaalaisten tyypillisiä rikoksia olivat varkaus-, pahoinpitely- ja huumausainerikokset sekä kulkuneuvon kuljettamiset oikeudetta.

Tilastossa sama henkilö voi esiintyä useampaan kertaan syylliseksi epäiltynä. Tiedot syylliseksi epäiltyjen kansalaisuudesta ja siitä asuvatko he vakinaisesti Suomessa perustuvat poliisilta saatuun kansalaisuustietoon ja väestöaineistoista henkilötunnuksen avulla poimituihin tietoihin. Ryhmä 'ei vakinaista asuinpaikkaa Suomessa' on siinä mielessä ongelmallinen, että siihen saattaa sisältyä henkilöitä, jotka oleskelevat Suomessa pitkiäkin aikoja hankkimatta täältä pysyvää kotipaikkaa. Ryhmään saattaa sisältyä myös henkilöitä, esimerkiksi huumausainerikoksista syylliseksi epäiltyinä, jotka ovat tulleet Suomeen vain rikoksetarkoituksessa. Ulkomaalaisten määrä poikkeaa jonkin verran poliisin ilmoittamista luvuista, sillä poliisi ilmoittaa epäillyn kansalaisuuden myös sellaisissa rikoksissa, joissa tutkinta on vielä kesken. Tilastokeskuksen luvuissa huomioidaan vain selvitetty rikokset.

Taulukko 6. Selvitettyihin rikoksiin Suomessa asuvat syylliseksi epäillyt iän ja kansalaisuuden mukaan 2015

Ikäluokat	Vakinaisesti Suomessa asuvat		Osuus ikäryhmän 1 000 asukasta kohden	
	Suomalaiset	Ulkomaalaiset	Suomalaiset	Ulkomaalaiset
-14	6 685	473	7,7	14,3
15-17	14 469	742	83,3	142,5
18-20	25 351	1 322	134,4	215,7
21-24	32 070	1 868	122,4	143,5
25-29	33 350	2 918	107,5	99,2
30-34	30 580	2 801	94,6	87,1
35-39	23 380	1 894	73,4	72,7
40-49	32 990	2 169	51,8	58,9
50-59	19 282	801	26,6	36,3
60-69	8 000	189	10,8	19,3
70-	2 331	34	3,3	5,7
Yhteensä	228 488	15 211	43,5	69,2

Epäiltyjen syntyperä

Rikoksiin syylliseksi epäillyistä 96 950 henkilöistä suomalaistaustaisia oli 84 900 (87,6 prosenttia). Ulkomaalaistaustaisia oli 11 900 (12,3 prosenttia). Luvut on laskettu siten, että henkilö on huomioitu vuoden aikana vain kerran syylliseksi epäiltynä, kyseessä ei siis ole epäiltyjen ”bruttomäärä”. Koko väestössä suomalaistaustaisia on 94,1 ja ulkomaalaistaustaisia 5,9 prosenttia. Suomalaistaustaisista syylliseksi epäillyistä 1 850 (2,2 prosenttia) oli syntynyt ulkomailla. Ulkomaalaistaustaisista epäillyistä 91,7 prosenttia oli syntynyt ulkomailla. Tarkastelussa ovat mukana rekisteröityyn väestöön kuuluvat henkilöt, eli henkilöt joilla on suomalainen henkilötunnus. Syntyperätieto on vuodelta 2014, joten runsaan sadan epäillyn syntyperätieto jäi tuntemattomaksi, vaikka heillä on suomalainen henkilötunnus. Tyypillisesti tällaiset henkilöt ovat Suomeen vuoden 2015 aikana muuttaneita.

Suomalaistaustaisia Suomessa syntyneitä epäiltyjä oli 16,3 saman syntyperän väestön 1 000 henkilöä kohti. Ulkomailla syntyneitä suomalaistaustaisia epäiltyjä oli puolestaan 38,0. Runsaat puolet ulkomailla syntyneistä suomalaistaustaisista on syntynyt Ruotsissa. Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten osuus tuhatta syntyperän väestöön kuuluvaa kohti oli 20,1 ja ulkomailla syntyneitä ulkomaalaistaustaisia 40,0.

Taulukko 7. Syylliseksi epäillyt henkilöt ja osuus väestön 1 000:ta asukasta kohden syntyperän mukaan 2014–2015

Syntyperä	Epäillyt		Osuus väestön 1 000 asukasta kohden	
	2014	2015	2014	2015
Syntyperä yhteensä	99 473	96 951	18,2	17,7
Suomalaistaustainen yhteensä	87 446	84 906	17,0	16,5
–Suomalaistaustainen, syntynyt Suomessa	85 538	83 056	16,8	16,3
–Suomalaistaustainen, syntynyt ulkomailla	1 908	1 850	39,2	38,0
Ulkomaalaistaustainen yhteensä	12 025	11 931	37,3	37,0
–Ulkomaalaistaustainen, syntynyt Suomessa	790	991	16,0	20,1
–Ulkomaalaistaustainen, syntynyt ulkomailla	11 235	10 940	41,1	40,0
Tuntematon	2	114	.	.

Suomalaistaustaiseksi lasketaan henkilö, jonka toinen tai molemmat vanhemmat ovat syntyneet Suomessa. Henkilö on ulkomaalaistaustainen, jos hänen molemmat vanhempansa ovat syntyneet ulkomailla. Ulkomaalaistaustaisissa on suomalaistaustaisiin verrattuna enemmän nuorempia ikäluokkia ja miehiä. Ulkomaalaistaustaisista 64,7 prosenttia ja suomalaistaustaisista 46,1 on alle 40–vuotiaita.

Tarkempia tietoja epäiltyjen syntyperästä ikäluokan ja sukupuolen mukaan on liitetetaulukossa. Luvut on laskettu siten, että yksi henkilö on epäiltynä vain kerran. Näin lasketut luvut poikkeavat muista tässä julkaisussa esitetyistä epäiltyjä kuvaavista luvuista, joissa sama henkilö voi esiintyä vuoden aikana useita kertoja epäiltynä.

Jos epäiltyjen määrä lasketaan siten, että sama henkilö voi olla epäiltynä useammasta rikoksesta, on suomalaistaustaisia epäiltyjä 223 500 (85,3 prosenttia epäillyistä). Heistä Suomessa syntyneitä on 216 000 ja ulkomailla syntyneitä 7 550. Ulkomaalaistaustaisia epäiltyjä on 24 600 (9,4 prosenttia epäillyistä). Ulkomaalaistaustaisista Suomessa syntyneitä on 2 300 ja ulkomailla syntyneitä 22 200. Syylliseksi epäillyistä 0,1 prosentilla syntyperä oli tuntematon ja 13 700 (5,2 prosentilla) epäillyillä ei ollut väestötietoja. Väestötiedot puuttuvat mm. turisteilta sekä maassa tilapäisesti oleskelevilta. Verrattuna vuoteen 2014 suomalaistaustaisten määrä laski 0,2 prosenttia ja ulkomaalaistaustaisten määrä kasvoi 0,5 prosenttia. Ryhmän ”ei väestötietoja” määrä laski 8,3 prosenttia.

Vuonna 2015 henkilö on epäiltynä keskimäärin 2,7 selvitettyyn rikokseen. Suomessa syntyneet suomalaistaustaiset olivat epäiltynä 2,6 rikoksesta ja ulkomailla syntyneet suomalaistaustaiset 4,1 rikoksesta. Ulkomaalaistaustaisista Suomessa syntyneet olivat epäiltynä 2,4 rikoksesta ja ulkomailla syntyneet 2,0 rikoksesta.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys 2011–2015

Rikos	2011	2012	2013	2014	2015
1) KAIKKI RIKOKSET ¹⁾	458 251	425 421	424 786	417 898	413 233
A Omaisuusrikokset	259 771	237 609	240 547	241 326	236 323
Murrot yhteensä	39 704	35 046	32 514	33 972	34 106
Asuntomurrot	6 672	6 281	5 749	6 363	5 985
-vapaa-ajanasunnosta	1 825	1 478	1 791	1 840	1 683
-muusta asunnosta	4 847	4 803	3 958	4 523	4 302
Liikemurrot	4 537	4 001	3 843	4 044	4 079
Moottoriajoneuvomurrot	13 853	10 738	9 597	9 253	9 441
Muut murrot	14 642	14 026	13 325	14 312	14 601
Moottoriajoneuvon luvattomat käytöt ja anastukset, moottorikulkuneuvon käyttövarkaudet yhteensä	11 983	8 815	7 963	7 773	7 454
Ryöstöt yhteensä	1 622	1 616	1 524	1 689	1 550
-törkeä ryöstö	208	218	196	216	266
Vahingonteot yhteensä	54 970	44 417	43 375	42 516	37 619
- törkeä vahingonteko	227	239	266	253	254
Kavallukset yhteensä	3 229	3 272	3 574	3 075	2 912
-törkeä kavallus	291	374	358	372	362
Petokset yhteensä	17 794	20 946	22 835	23 515	26 091
-törkeä petos	1 149	1 052	1 100	1 351	1 458
Maksuvälinepetokset yhteensä	5 655	6 231	7 607	7 771	10 913
-törkeä maksuvälinepetos	149	127	123	123	193
B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	42 919	40 853	38 026	35 236	36 239
Tappo, murha tai surma	114	89	95	101	96
Tapon, murhan tai surman yritys	306	350	264	327	299
Pahoinpitelyt yhteensä	40 171	38 231	35 515	32 928	33 874
- törkeä pahoinpitely	2 053	1 874	1 791	1 645	1 563
C Seksuaalirikokset	3 252	3 511	3 310	3 001	2 972
Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	1 682	1 567	1 657	1 416	1 230
Raiskaus	1 039	1 009	975	1 009	1 052
D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan	14 417	14 361	13 700	12 592	12 880
Virkamiehen (väkivaltainen) vastustaminen	1 947	1 852	1 682	1 704	1 718
Haitanteko virkamiehelle	2 310	2 183	1 916	1 863	1 810
E Eräät liikenne rikokset	54 098	48 005	45 251	45 557	44 940
Rattijuopumukset yhteensä	21 459	19 134	17 994	17 608	17 638
- törkeä rattijuopumus	11 409	10 333	9 001	8 304	7 816
F Muut rikokset	83 794	81 082	83 952	80 186	79 879
Huumausainerikokset yhteensä	20 394	20 102	22 656	21 781	23 400
- törkeä huumausainerikos	1 036	1 025	1 237	1 161	1 070
Alkoholirikos/Alkoholirikkomus	5 121	4 601	4 474	3 686	3 195

1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenne rikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.

Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenne rikkomusten määrän kehitys 2011–2015

Rikos	2011	2012	2013	2014	2015
2) Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenne rikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus	504 578	435 271	444 616	410 398	405 779
- nopeusrajoituksen rikkominen ¹⁾	334 267	288 904	315 849	293 752	282 645

1) Liikenneturvallisuuden vaarantamisina, törkeinä liikenneturvallisuuden vaarantamisina ja liikenne rikkomuksina rekisteröidyt nopeusrajoitusten rikkomiset.

Liitetaulukko 3. Rikoksiin syylliseksi epäilty Suomessa vakinaisesti asuvat kansalaisuuden mukaan vuosina 2012–2015, osuus 1 000 asukasta kohden

Rikos/vuosi		Yhteensä	Suomen kansalaiset	Ulkomaiden kansalaiset	Ruotsin kansalaiset	Viron kansalaiset	Venäjän/ent. Neuvostoliiton kansalaiset	Somalian kansalaiset	Muiden ulkomaiden kansalaiset
1) Kaikki rikokset ¹⁾	2012	48,1	47,0	108,9	78,9	76,9	76,1	170,9	288,1
	2013	46,7	45,6	105,5	72,8	73,4	64,1	169,2	268,1
	2014	44,5	43,5	87,1	69,8	67,5	63,0	217,9	249,0
	2015	44,5	43,5	97,6	69,2	72,2	60,1	204,3	247,0
Varkausrikokset	2012	10,0	9,8	22,7	14,2	14,2	14,7	51,4	49,4
	2013	9,9	9,8	24,2	13,9	15,4	12,8	59,1	48,9
	2014	9,7	9,6	14,7	13,1	12,7	12,4	79,3	43,4
	2015	9,2	9,1	20,0	13,0	14,8	12,2	65,4	43,4
Ryöstörikokset	2012	0,3	0,2	1,2	0,5	0,4	0,4	3,2	1,8
	2013	0,2	0,2	1,0	0,5	0,4	0,3	1,5	1,8
	2014	0,3	0,3	0,6	0,6	0,4	0,5	5,4	2,0
	2015	0,3	0,3	0,4	0,6	0,5	0,3	6,4	1,8
Petokset	2012	3,0	3,0	9,6	4,0	5,1	3,7	7,9	14,3
	2013	3,5	3,5	5,6	3,9	3,0	2,2	12,2	14,4
	2014	3,2	3,2	10,4	4,0	2,5	2,2	10,2	14,4
	2015	4,0	4,0	6,4	4,0	4,1	1,9	12,7	14,8
Pahoinpitelyrikokset	2012	5,8	5,4	10,2	14,9	9,2	10,2	33,6	55,0
	2013	5,4	5,1	11,7	11,9	9,7	7,3	27,2	44,3
	2014	4,8	4,6	7,1	11,4	9,0	7,2	31,6	40,9
	2015	4,6	4,3	8,4	10,8	7,8	7,2	32,5	39,4
Raiskausrikokset	2012	0,2	0,2	0,2	0,8	0,2	0,3	2,0	3,0
	2013	0,1	0,1	0,2	0,6	0,2	0,2	0,7	2,4
	2014	0,1	0,1	0,2	0,6	0,1	0,2	1,2	2,0
	2015	0,1	0,1	0,2	0,7	0,1	0,1	1,8	2,3
Rattijuopumukset	2012	3,2	3,2	8,2	4,9	9,0	5,3	3,1	18,3
	2013	3,0	3,0	5,2	4,3	8,4	5,0	2,3	16,2
	2014	2,9	2,9	4,8	4,0	7,2	5,2	3,3	14,4
	2015	3,0	2,9	5,8	4,3	7,7	5,5	3,5	15,9
Huumausainerikokset	2012	3,4	3,4	6,5	4,4	2,4	5,1	11,9	15,3
	2013	3,6	3,6	6,2	4,6	3,6	5,5	12,2	16,6
	2014	3,6	3,5	6,0	5,1	3,6	5,3	20,9	17,7
	2015	3,9	3,8	8,7	5,6	5,2	4,5	18,4	19,4
2) Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikennerikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus	2012	75,8	76,1	92,8	68,3	63,7	65,9	51,8	271,5
	2013	77,2	77,7	94,8	65,1	63,7	64,5	56,3	258,0
	2014	71,1	71,5	84,3	60,6	64,5	58,8	49,5	238,1
	2015	70,5	70,8	82,5	63,4	71,8	54,1	56,5	247,3

1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikennerikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.

Liitetaulukko 4. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö valtionveronalaisen tulon (euroa) mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet¹⁾

Rikokset		Yhteensä	- 2 499	2 500 - 4 999	5 000 - 9 999	10 000 - 19 999	20 000 - 39 999	40 000 - 79 999	80 000 ja yli
1 Kaikki rikokset	epäilty	241 071	81 847	15 549	53 480	41 249	33 521	13 095	2 330
	%	100,0	34,0	6,4	22,2	17,1	13,9	5,4	1,0
Omaisuusrikokset	epäilty	96 712	39 851	6 610	24 338	15 198	7 921	2 345	449
	%	100,0	41,2	6,8	25,2	15,7	8,2	2,4	0,5
Varkausrikokset	epäilty	48 127	21 820	3 301	13 305	6 566	2 522	551	62
	%	99,8	45,3	6,9	27,6	13,6	5,2	1,1	0,1
Ryöstörikokset	epäilty	1 463	815	129	326	135	52	4	2
	%	100,0	55,7	8,8	22,3	9,2	3,6	0,3	0,1
Vahingonteot	epäilty	9 254	3 577	635	2 143	1 601	989	263	46
	%	100,1	38,7	6,9	23,2	17,3	10,7	2,8	0,5
Kavallusrikokset	epäilty	1 354	275	54	193	309	380	117	26
	%	100,0	20,3	4,0	14,3	22,8	28,1	8,6	1,9
Petokset	epäilty	21 770	8 213	1 523	5 065	4 252	2 099	540	78
	%	100,0	37,7	7,0	23,3	19,5	9,6	2,5	0,4
Maksuvälinepetokset	epäilty	1 257	477	112	357	197	88	25	1
	%	100,0	37,9	8,9	28,4	15,7	7,0	2,0	0,1
Verorikokset	epäilty	1 237	199	48	214	277	278	164	57
	%	100,1	16,1	3,9	17,3	22,4	22,5	13,3	4,6
Väärennysrikokset	epäilty	2 805	1 176	204	656	395	260	98	16
	%	100,1	41,9	7,3	23,4	14,1	9,3	3,5	0,6
Velallisen epärehellisyys	epäilty	643	81	22	70	133	195	113	29
	%	100,0	12,6	3,4	10,9	20,7	30,3	17,6	4,5
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	epäilty	26 366	6 022	1 481	5 242	5 120	6 062	2 112	327
	%	99,9	22,8	5,6	19,9	19,4	23,0	8,0	1,2
Henkirikokset ja niiden yritykset	epäilty	90	32	4	20	13	16	5	-
	%	100,0	35,6	4,4	22,2	14,4	17,8	5,6	-
Pahoinpitelyrikokset	epäilty	24 482	5 659	1 397	4 918	4 815	5 590	1 852	251
	%	100,0	23,1	5,7	20,1	19,7	22,8	7,6	1,0
Seksuaalirikokset	epäilty	2 105	439	116	309	499	513	199	30
	%	100,1	20,9	5,5	14,7	23,7	24,4	9,5	1,4
Rattijuopumukset	epäilty	16 891	3 956	967	3 253	3 523	3 793	1 222	177
	%	100,0	23,4	5,7	19,3	20,9	22,5	7,2	1,0
Huumausainerikokset	epäilty	21 361	8 279	1 847	5 534	3 375	1 980	328	18
	%	100,0	38,8	8,6	25,9	15,8	9,3	1,5	0,1
2 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä	epäilty	388 534	35 170	10 322	26 753	58 285	136 980	97 822	23 202
	%	100,2	9,1	2,7	6,9	15,0	35,3	25,2	6,0
KOKO VÄESTÖ	väestö	4 556 249	358 483	105 446	417 611	1 070 300	1 664 518	801 773	138 118
	%	100,0	7,9	2,3	9,2	23,5	36,5	17,6	3,0

1) Sama henkilö voi esiintyä vuoden aikana useita kertoja epäiltynä

Liitetaulukko 5. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet¹⁾

Rikokset		Yhteensä	Yrittäjät	Ylemmät toimihenkilöt	Alemmat toimihenkilöt	Työntekijät	Opiskelijat	Eläkeläiset	Muut, tuntematon
1 Kaikki rikokset	epäilty	241 071	10 814	6 826	16 800	32 812	37 770	24 617	111 432
	%	100,0	4,5	2,8	7,0	13,6	15,7	10,2	46,2
Omaisuusrikokset	epäilty	96 712	2 986	1 447	5 552	8 601	15 124	11 179	51 823
	%	100,0	3,1	1,5	5,7	8,9	15,6	11,6	53,6
Varkausrikokset	epäilty	48 127	545	493	1 971	2 997	7 411	6 448	28 262
	%	99,9	1,1	1,0	4,1	6,2	15,4	13,4	58,7
Ryöstörikokset	epäilty	1 463	13	9	63	81	383	127	787
	%	100,0	0,9	0,6	4,3	5,5	26,2	8,7	53,8
Vahingonteot	epäilty	9 254	247	240	533	1 160	2 357	901	3 816
	%	100,0	2,7	2,6	5,8	12,5	25,5	9,7	41,2
Kavallusrikokset	epäilty	1 354	134	51	238	225	125	145	436
	%	100,0	9,9	3,8	17,6	16,6	9,2	10,7	32,2
Petokset	epäilty	21 770	760	289	1 697	2 584	2 966	2 104	11 370
	%	100,0	3,5	1,3	7,8	11,9	13,6	9,7	52,2
Maksuvälinepetokset	epäilty	1 257	17	9	95	95	158	128	755
	%	100,2	1,4	0,7	7,6	7,6	12,6	10,2	60,1
Verorikokset	epäilty	1 237	240	37	91	188	75	196	410
	%	100,0	19,4	3,0	7,4	15,2	6,1	15,8	33,1
Väärennysrikokset	epäilty	2 805	120	53	273	268	346	258	1 487
	%	100,0	4,3	1,9	9,7	9,6	12,3	9,2	53,0
Velallisen epärehellisyys	epäilty	643	180	44	86	105	6	69	153
	%	99,9	28,0	6,8	13,4	16,3	0,9	10,7	23,8
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	epäilty	26 366	1 375	814	2 338	5 510	4 165	2 343	9 821
	%	100,0	5,2	3,1	8,9	20,9	15,8	8,9	37,2
Henkirikokset ja niiden yritykset	epäilty	90	3	2	2	13	13	6	51
	%	99,9	3,3	2,2	2,2	14,4	14,4	6,7	56,7
Pahoinpitelyrikokset	epäilty	24 482	1 233	683	2 123	5 144	3 935	2 064	9 300
	%	100,0	5,0	2,8	8,7	21,0	16,1	8,4	38,0
Seksuaalirikokset	epäilty	2 105	114	91	240	495	350	251	564
	%	99,9	5,4	4,3	11,4	23,5	16,6	11,9	26,8
Rattijuopumukset	epäilty	16 891	830	504	1 239	3 188	2 094	1 891	7 145
	%	100,0	4,9	3,0	7,3	18,9	12,4	11,2	42,3
Huumausainerikokset	epäilty	21 361	456	245	1 145	2 534	4 413	1 141	11 427
	%	100,0	2,1	1,1	5,4	11,9	20,7	5,3	53,5
2 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä	epäilty	388 534	48 491	52 260	70 307	85 871	34 926	45 986	50 693
	%	100,0	12,5	13,5	18,1	22,1	9,0	11,8	13,0
KOKO VÄESTÖ	väestö	4 556 249	254 956	503 274	869 020	705 513	414 440	1 347 002	462 044
	%	100,0	5,6	11,0	19,1	15,5	9,1	29,6	10,1

1) Sama henkilö voi esiintyä vuoden aikana useita kertoja epäiltynä

Liitetaulukko 6. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet¹⁾

Rikokset		Yhteensä	Työllinen	Työtön	Koululainen, opiskelija	Eläkeläinen	Muut työvoiman ulkopuolella olevat
1 Kaikki rikokset	epäilty	241 071	58 218	63 981	42 728	22 039	54 105
	%	99,8	24,1	26,5	17,7	9,1	22,4
Omaisuusrikokset	epäilty	96 712	14 750	28 622	16 848	10 004	26 488
	%	100,0	15,3	29,6	17,4	10,3	27,4
Varkausrikokset	epäilty	48 127	4 312	14 983	8 415	5 749	14 668
	%	100,0	9,0	31,1	17,5	11,9	30,5
Ryöstörikokset	epäilty	1 463	95	398	448	106	416
	%	99,9	6,5	27,2	30,6	7,2	28,4
Vahingonteot	epäilty	9 254	1 613	2 353	2 756	838	1 694
	%	100,0	17,4	25,4	29,8	9,1	18,3
Kavallusrikokset	epäilty	1 354	644	254	136	132	188
	%	100,0	47,6	18,8	10,0	9,7	13,9
Petokset	epäilty	21 770	4 405	6 735	2 966	1 906	5 758
	%	99,9	20,2	30,9	13,6	8,8	26,4
Maksuvälinepetokset	epäilty	1 257	177	397	162	113	408
	%	100,1	14,1	31,6	12,9	9,0	32,5
Verorikokset	epäilty	1 237	555	241	77	193	171
	%	100,0	44,9	19,5	6,2	15,6	13,8
Väärennysrikokset	epäilty	2 805	502	844	393	221	845
	%	100,0	17,9	30,1	14,0	7,9	30,1
Velallisen epärehellisyys	epäilty	643	394	83	5	64	97
	%	100,1	61,3	12,9	0,8	10,0	15,1
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	epäilty	26 366	9 331	6 304	4 573	2 143	4 015
	%	99,9	35,4	23,9	17,3	8,1	15,2
Henkirikokset ja niiden yritykset	epäilty	90	20	25	16	5	24
	%	100,1	22,2	27,8	17,8	5,6	26,7
Pahoinpitelyrikokset	epäilty	24 482	8 513	5 992	4 323	1 878	3 776
	%	100,1	34,8	24,5	17,7	7,7	15,4
Seksuaalirikokset	epäilty	2 105	880	362	361	240	262
	%	99,9	41,8	17,2	17,1	11,4	12,4
Rattijuopumukset	epäilty	16 891	5 330	4 423	2 217	1 741	3 180
	%	100,0	31,6	26,2	13,1	10,3	18,8
Huumausainerikokset	epäilty	21 361	3 668	6 759	4 606	896	5 432
	%	100,0	17,2	31,6	21,6	4,2	25,4
2 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä	epäilty	388 534	249 301	32 782	41 833	44 971	19 647
	%	100,1	64,2	8,4	10,8	11,6	5,1
KOKO VÄESTÖ	väestö	4 556 249	2 301 751	328 371	411 149	1 333 415	181 563
	%	100,0	50,5	7,2	9,0	29,3	4,0

1) Sama henkilö voi esiintyä vuoden aikana useita kertoja epäiltynä

Liitetaulukko 7. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö koulutuksen mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet¹⁾

Rikokset		Yhteensä	Perusaste	Keskiaste	Alin korkeaste	Alempi korkeakouluaste	Ylempi korkeakouluaste/tutkijakoulutus
1 Kaikki rikokset	epäilty	241 071	146 847	77 246	6 773	5 251	4 954
	%	100,0	60,9	32,0	2,8	2,2	2,1
Omaisuusrikokset	epäilty	96 712	66 125	25 961	2 106	1 295	1 225
	%	100,0	68,4	26,8	2,2	1,3	1,3
Varkausrikokset	epäilty	48 127	34 802	11 675	744	430	476
	%	100,0	72,3	24,3	1,5	0,9	1,0
Ryöstörikokset	epäilty	1 463	1 200	255	4	2	2
	%	99,9	82,0	17,4	0,3	0,1	0,1
Vahingonteot	epäilty	9 254	5 923	2 768	165	140	258
	%	100,0	64,0	29,9	1,8	1,5	2,8
Kavallusrikokset	epäilty	1 354	620	547	102	44	41
	%	99,9	45,8	40,4	7,5	3,2	3,0
Petokset	epäilty	21 770	14 690	6 104	466	351	159
	%	99,9	67,5	28,0	2,1	1,6	0,7
Maksuvälinepetokset	epäilty	1 257	930	309	12	3	3
	%	100,0	74,0	24,6	1,0	0,2	0,2
Verorikokset	epäilty	1 237	517	544	94	37	45
	%	100,0	41,8	44,0	7,6	3,0	3,6
Väärennysrikokset	epäilty	2 805	1 854	728	118	74	31
	%	100,0	66,1	26,0	4,2	2,6	1,1
Velallisen epärehellisyys	epäilty	643	208	299	82	22	32
	%	100,0	32,3	46,5	12,8	3,4	5,0
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	epäilty	26 366	13 532	10 637	766	834	597
	%	100,0	51,3	40,3	2,9	3,2	2,3
Henkirikokset ja niiden yritykset	epäilty	90	55	28	-	2	5
	%	100,0	61,1	31,1	-	2,2	5,6
Pahoinpitelyrikokset	epäilty	24 482	12 717	9 887	658	712	508
	%	100,0	51,9	40,4	2,7	2,9	2,1
Seksuaalirikokset	epäilty	2 105	983	843	105	130	44
	%	100,0	46,7	40,0	5,0	6,2	2,1
Rattijuopumukset	epäilty	16 891	8 603	6 742	684	481	381
	%	99,9	50,9	39,9	4,0	2,8	2,3
Huumausainerikokset	epäilty	21 361	13 665	7 162	202	243	89
	%	99,9	64,0	33,5	0,9	1,1	0,4
2 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä	epäilty	388 534	102 554	170 260	36 645	41 117	37 958
	%	100,0	26,4	43,8	9,4	10,6	9,8
KOKO VÄESTÖ	väestö	4 556 249	1 347 301	1 851 655	456 269	466 818	434 206
	%	99,9	29,6	40,6	10,0	10,2	9,5

1) Sama henkilö voi esiintyä vuoden aikana useita kertoja epäiltynä

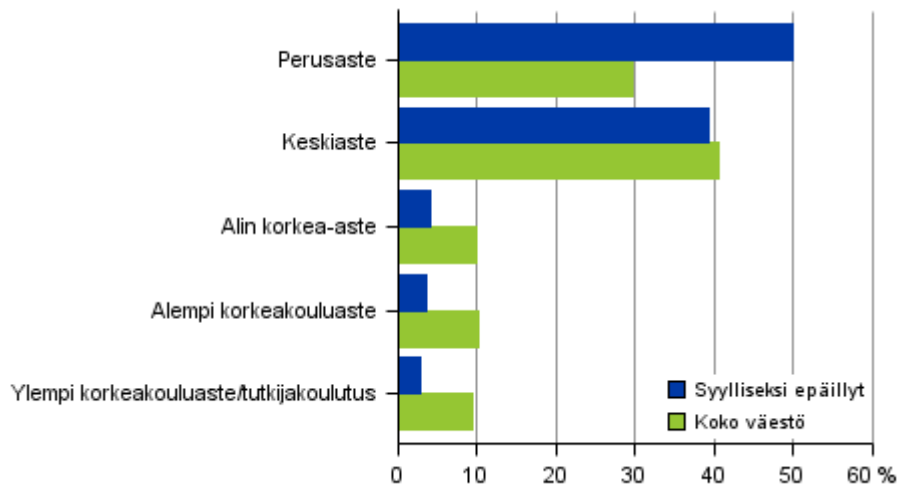
Liitetaulukko 8. Rikoksiin syylliseksi epäilty henkilöt syntyperän, ikäluokan ja sukupuolen mukaan ja epäiltyjen osuus väestöstä 2015

Syntyperä ja ikäluokka		Sukupuoli yhteensä		Mies		Nainen	
		epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %	epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %	epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %
Syntyperä yhteensä	Ikäluokka yhteensä	96 951	1,8	76 123	2,8	20 828	0,7
	0 - 14	4 785	0,5	3 622	0,8	1 163	0,3
	15 - 17	7 883	4,4	5 787	6,3	2 096	2,4
	18 - 20	8 878	4,6	7 000	7,0	1 878	2,0
	21 - 24	11 020	4,0	8 843	6,3	2 177	1,6
	25 - 29	11 613	3,4	9 251	5,3	2 362	1,4
	30 - 39	19 513	2,8	15 615	4,3	3 898	1,1
	40 - 49	15 096	2,2	11 689	3,4	3 407	1,0
	yli 50	18 163	0,8	14 316	1,4	3 847	0,3
Suomalaistaustainen yhteensä	Ikäluokka yhteensä	84 906	1,6	66 504	2,6	18 402	0,7
	0 - 14	4 156	0,5	3 162	0,7	994	0,2
	15 - 17	7 260	4,3	5 308	6,2	1 952	2,3
	18 - 20	8 035	4,4	6 309	6,7	1 726	1,9
	21 - 24	9 604	3,7	7 652	5,8	1 952	1,6
	25 - 29	9 525	3,1	7 500	4,8	2 025	1,4
	30 - 39	16 199	2,6	12 901	4,0	3 298	1,1
	40 - 49	13 180	2,1	10 219	3,2	2 961	1,0
	yli 50	16 947	0,8	13 453	1,3	3 494	0,3
Suomalaistaustainen, syntynyt Suomessa	Ikäluokka yhteensä	83 056	1,6	65 127	2,6	17 929	0,7
	0 - 14	4 049	0,5	3 087	0,7	962	0,2
	15 - 17	7 138	4,3	5 223	6,1	1 915	2,3
	18 - 20	7 896	4,3	6 205	6,7	1 691	1,9
	21 - 24	9 392	3,7	7 489	5,8	1 903	1,5
	25 - 29	9 215	3,1	7 284	4,8	1 931	1,3
	30 - 39	15 589	2,5	12 436	4,0	3 153	1,1
	40 - 49	12 898	2,1	9 999	3,2	2 899	1,0
	yli 50	16 879	0,8	13 404	1,3	3 475	0,3
Suomalaistaustainen, syntynyt ulkomailla	Ikäluokka yhteensä	1 850	3,8	1 377	5,5	473	2,0
	0 - 14	107	1,1	75	1,5	32	0,6
	15 - 17	122	6,0	85	8,2	37	3,8
	18 - 20	139	7,5	104	11,0	35	3,8
	21 - 24	212	7,9	163	12,0	49	3,7
	25 - 29	310	7,1	216	9,6	94	4,5
	30 - 39	610	4,6	465	6,8	145	2,2
	40 - 49	282	2,8	220	4,3	62	1,3
	yli 50	68	1,5	49	2,1	19	0,9

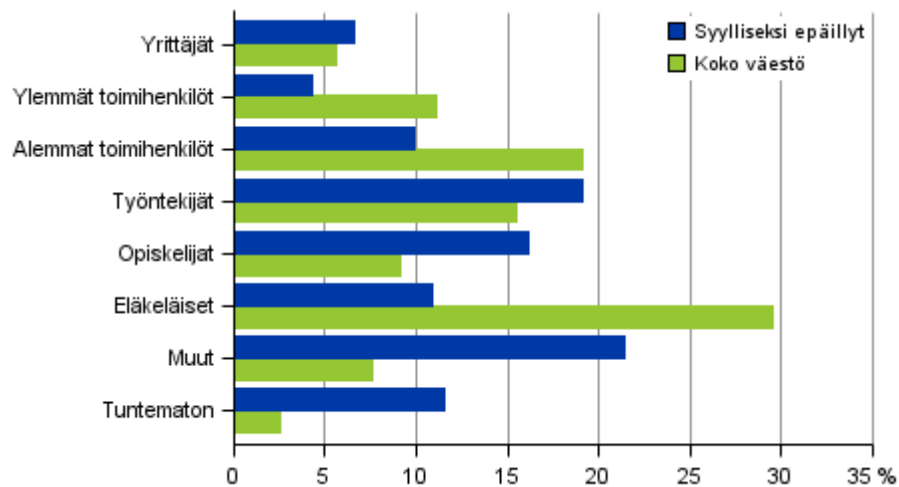
Syntyperä ja ikäluokka		Sukupuoli yhteensä		Mies		Nainen	
		epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %	epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %	epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %
Ulkomaalaistaustainen yhteensä	Ikäluokka yhteensä	11 931	3,7	9 524	5,8	2 407	1,5
	0 - 14	626	1,0	458	1,5	168	0,6
	15 - 17	622	6,5	478	9,7	144	3,1
	18 - 20	835	7,7	684	12,5	151	2,8
	21 - 24	1 390	7,4	1 169	12,1	221	2,4
	25 - 29	2 064	5,6	1 733	9,1	331	1,8
	30 - 39	3 282	4,5	2 686	6,9	596	1,8
	40 - 49	1 905	3,7	1 460	5,5	445	1,7
	yli 50	1 207	1,9	856	3,0	351	1,1
Ulkomaalaistaustainen, syntynyt Suomessa	Ikäluokka yhteensä	991	2,0	769	3,0	222	0,9
	0 - 14	304	0,8	225	1,1	79	0,4
	15 - 17	242	6,8	178	9,8	64	3,7
	18 - 20	196	7,1	167	11,7	29	2,2
	21 - 24	112	7,7	89	11,8	23	3,3
	25 - 29	46	14,8	37	22,6	..	..
	30 - 39	44	21,7	35	28,5	..	..
	40 - 49	18	7,4	13	10,6	..	..
	yli 50	29	1,1	25	1,8	..	..
Ulkomaalaistaustainen, syntynyt ulkomailla	Ikäluokka yhteensä	10 940	4,0	8 755	6,3	2 185	1,6
	0 - 14	322	1,5	233	2,1	89	0,8
	15 - 17	380	6,3	300	9,7	80	2,7
	18 - 20	639	7,9	517	12,7	122	3,1
	21 - 24	1 278	7,4	1 080	12,1	198	2,3
	25 - 29	2 018	5,5	1 696	9,0	322	1,8
	30 - 39	3 238	4,5	2 651	6,9	587	1,7
	40 - 49	1 887	3,6	1 447	5,5	440	1,7
	yli 50	1 178	2,0	831	3,0	347	1,1
Tuntematon	Ikäluokka yhteensä	114	..	95	..	19	..
	0 - 14	..	..	..	..	..	..
	15 - 17	..	..	..	..	..	..
	18 - 20	..	..	..	..	..	..
	21 - 24	26	..	22	..	..	..
	25 - 29	24	..	18	..	..	..
	30 - 39	32	..	28	..	..	..
	40 - 49	11	..	10	..	..	..
	yli 50	..	..	..	..	..	..

Liitekuviot

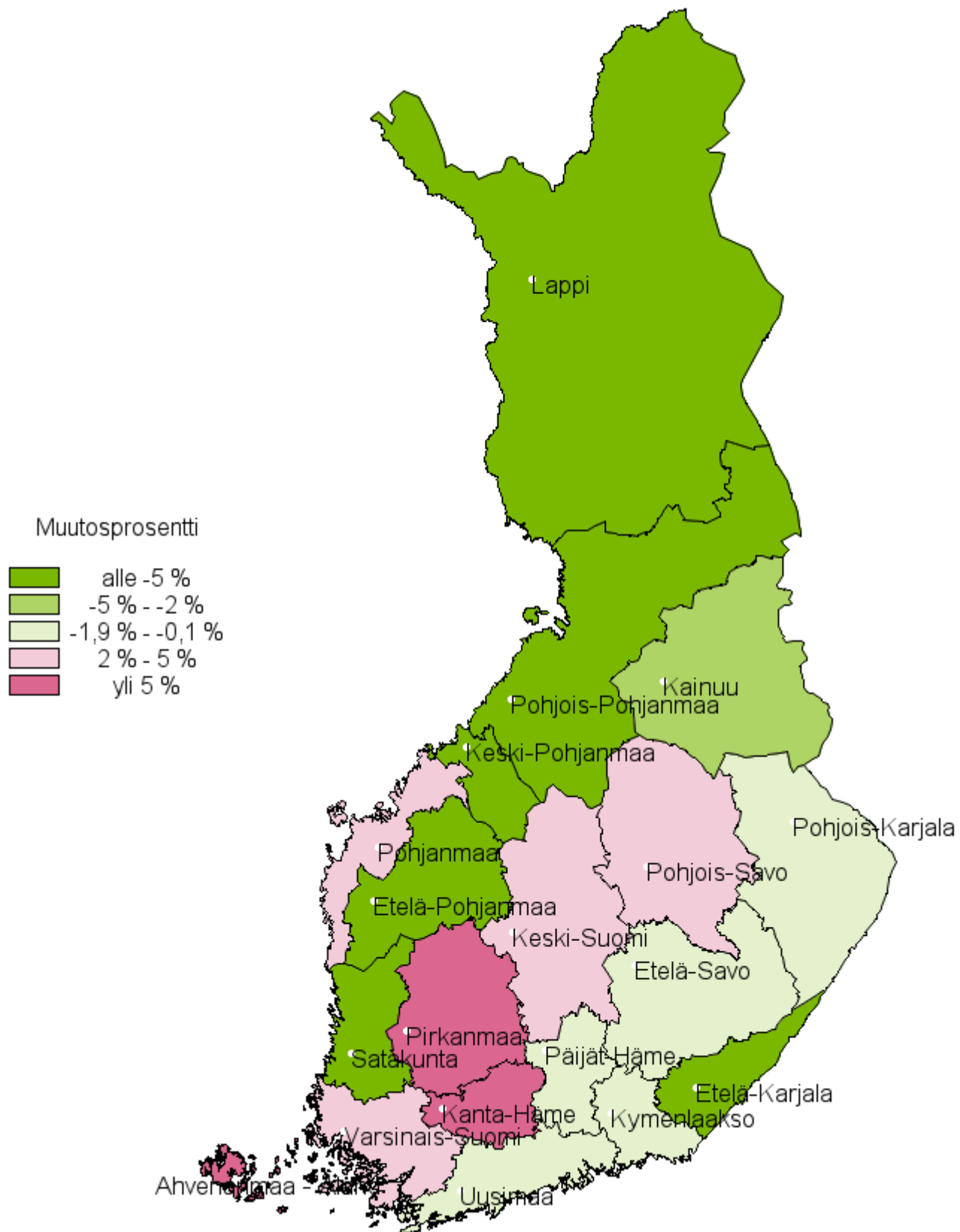
Liitekuvio 1. Syylliseksi epäilty ja koko väestö koulutusasteen mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet

Liitekuvio 2. Syylliseksi epäilty ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan 2015, 15 vuotta täyttäneet

Liitekuvio 3. Rikosten määrän muutosprosentti maakunnittain 2014–2015 (kartta)

Laatuseloste: Rikos- ja pakkokeinotilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Rikos- ja pakkokeinotilasto keskittyy rikollisuutta koskevien alueellisten jakaumien sekä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen käyttämien pakkokeinojen kuvaamiseen. Tilasto sisältää tietoja ilmi tulleiden rikosten laadusta ja määrästä. Lisäksi selvitetään poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tutkimien ja selvittämien rikosten määrä sekä tapaukset, joissa ilmoitus on todettu aiheettomaksi. Selvitetystä rikoksista ilmoitetaan myös syylliseksi epäillyt sekä heidän ikänsä, kansalaisuus ja joitain sosioekonomisia taustatekijöitä. Pakkokeinojen osalta alueluokituksena on poliisilaitos, rikosten osalta kunta.

Vuoden 2009 alusta lähtien luvuissa ovat mukana myös tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Muutoksen vaikutukset rikosten vertailtavuuteen eivät ole suuria. Yleisimmistä rikostyypeistä muutos vaikuttaa lähinnä huumausainerikosten vertailtavuuteen.

Tilasto sisältää myös tietoja perheväkivallasta, rikosten uhreista ja kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä eräistä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen suorittamista tehtävistä kuten itsemurhien, hirvieläinkolarien, palonsyiden yms. tutkimuksista. Nämä luvut kuvaavat poliisin tehtäviä, eivätkä siten ole suoraan tulkittavissa esimerkiksi itsemurhien määräksi. Itsemurhien määrää kuvataan Tilastokeskuksen kuolemansyyt-tilastossa osoitteessa <http://www.tilastokeskus.fi/til/ksyyt/index.html> Tilasto sisältää tiedot pakkokeinolakiperusteisista pakkokeinoista. Niillä pyritään poikkeuksetta rikoksen selvittämiseen. Lisäksi tilasto sisältää ns. poliisilakiperusteiset kiinniotot, niillä taas pyritään suojaamaan kohteena olevaa henkilöä itseään tai estämään kohtuuton häiriön tai vahingon aiheuttaminen. Poliisilakiperusteisen kiinnioton kohteeksi joutuneista henkilöistä käytetään usein nimitystä 'päihtyneenä säilöönnotetut', joita heistä on valtaosa. Poliisilakiperusteista kiinniottoa ei ole kuitenkaan rajattu pelkästään päihtyneisiin.

Lisäksi tilasto sisältää ulkomaalaislakiperusteisia pakkokeinoja, joista esimerkkinä voidaan mainita 'ulkomaalaisen säilöönnotto'. Osan pakkokeinoista voi päättää poliisi itse, osa edellyttää tuomioistuimen päätöstä. Tilastossa pakkokeinot, joiden lyhenne päättyy O -kirjaimen, ovat tuomioistuimen hyväksymiä.

Tilasto ei sisällä tietoja telekuuntelusta, televalvonnasta eikä teknisestä tarkkailusta pakkokeinona. Tilasto ei myöskään sisällä tietoja liiketoimintakielloista. Liiketoimintakielloista on saatavissa tietoa Syytetyt, tuomitut ja rangaistukset –tilastosta osoitteesta <http://tilastokeskus.fi/til/syyttr/index.html>.

Tilastolla kuvataan vain rikoksia, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Suuri osa rikoksista jää piiloon, toisin sanoen ne eivät tule tietoon tai niitä ei rikoksina ilmoiteta.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Tilasto kuvaa rikoksia, jotka ovat tulleet tietoon tilastokauden aikana. Rikos voi olla tapahtunut aiemminkin. Tilasto kuvaa pakkokeinoja, joita on käytetty kalenterivuoden aikana. Niiden taustalla oleva rikos on voinut tapahtua aiemmin.

Rikoksella tarkoitetaan tekoa, josta lainsäädännössä on säädetty rangaistus. Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tehtävänä on tutkia rikos, suorittaa esitutkinta ja jättää selvitetty rikos syyttäjän harkintaan. Lievemmissä tapauksissa laissa säädetyn perusteiden mukaan rikos jätetään ilmoittamatta syyttäjälle.

Rikos kirjataan tehdyksi rikoksen tekopaikan mukaan.

Pääsääntönä on, että henkilö esitetään tilastossa yhtä monta kertaa kuin häntä epäillään rikoksesta (henkilöiden bruttomäärä).

Tilastoyksikkönä on käytetty rikosta. Mikäli useita henkilöitä on yhdessä ryhtynyt samaan rikokseen, rikosten lukumääräksi on merkitty yksi.

Lukuihin sisältyvät rikoksen yritykset, poikkeuksena erillisenä ryhmänä esitettävät tapon, murhan ja surman yritykset sekä tuhotyön yritykset. Avunanto ja yllytys rikokseen esitetään sen rikoksen nimikkeellä, johon osallisuudesta on kysymys.

Pääasiallisen toiminnan käsite kuvaa henkilön taloudellisen toiminnan laatua. Tässä tilastossa pääasiallinen toiminta on ryhmitelty seuraavasti:

- työlliset
- työttömät
- opiskelijat, koululaiset
- eläkeläiset, työttömyyseläkeläiset
- muut työvoiman ulkopuolella olevat
- ei väestötietoja

Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla. Tiedot pääasiallisesta toiminnasta perustuvat eri rekistereistä saatuihin tietoihin. 0–14-vuotiaat kuuluvat ryhmään 'opiskelija, koululainen'. Tieto kuvaa henkilön toimintaa vuonna 2013.

Koulutusaste on tässä tilastossa ryhmitelty seuraavasti:

- perusaste
- keskiaste
- alin korkea-aste
- alempi korkeakouluaste
- ylempi korkeakouluaste
- alle 15-vuotiaat
- ei väestötietoja

Tiedot henkilön koulutuksesta saadaan Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä. Käytetyt tiedot ovat vuodelta 2014.

Sosioekonomisen aseman muodostaminen henkilölle perustuu tietoihin henkilön pääasiallisesta toiminnasta, ammatista, ammattiasemasta sekä toimialasta. Sosioekonominen asema on tässä tilastossa ryhmitelty seuraavasti:

- yrittäjät
- ylemmät toimihenkilöt
- alemmat toimihenkilöt
- työntekijät
- opiskelijat
- eläkeläiset
- muut
- tuntematon
- ei väestötietoja

7–15-vuotiaat on sijoitettu ryhmään 'opiskelijat' ja 0–6-vuotiaat ryhmään 'muut'. Luokkaan 'muut' kuuluvat pitkäaikaistyöttömät ja muualla luokittelemattomat. Käytetyt tiedot ovat vuodelta 2013.

Valtionveronalaiset tulot: Ansiotulot + pääomatulot. Tiedot perustuvat verohallituksen verotietokannan valtionveronalaisia tuloja koskeviin tietoihin. Ryhmään 'muut' sisältyy tulottomat ja tuntemattomat rekisteröityyn väestöön kuuluvat (vakinaisesti ja tilapäisesti Suomessa asuvat), mutta ei henkilötunnuksettomat. Käytetyt tiedot ovat vuodelta 2014.

Käytettävissä olevat tulot: Käytettävissä olevat tulot = palkkatulot + yrittäjätulot + omaisuustulot + saadut tulonsiirrot - maksetut tulonsiirrot. Käytetyt tiedot ovat vuodelta 2014 ja niiden kuvaamiseen käytetään samaa luokitusta kuin valtionveronalaisien tulojen kuvaamiseen.

Syntyperä: Henkilö on suomalaista syntyperää, jos vähintään hänen toinen vanhempansa on syntynyt Suomessa. Ulkomaista syntyperää ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Lisäksi luokittelussa on henkilön syntymämaa: Suomessa tai ulkomailla.

Pääasiallisen toiminnan, koulutusasteen, sosioekonomisen aseman ja valtionveronalaisien tulojen ryhmään 'ei väestötietoja' kuuluvat sellaiset henkilöt, joilla ei ole suomalaista henkilötunnusta. Tällaisia henkilöitä ovat Suomessa rekisteröityyn väestöön kuulumattomat, kuten turistit ja muut Suomessa väliaikaisesti vierailevat.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu poliisin käytössä olevasta automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta rikosilmoitusjärjestelmästä, josta tässä yhteydessä käytetään lyhennettä PATJA.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastokeskukseen toimitettu neljännesvuosiaineisto tarkentuu tilastovuoden aikana poliisin tutkinnan edetessä. Vuosiaineistosta tilastovuotta seuraavan vuoden helmikuussa poimittavat tiedot poikkeavat jossain määrin neljännesaineiston tiedoista.

Tilastossa ovat kaikki edellä mainitut poliisin määräämät pakkokeinot ja kaikki poliisin tuomioistuimen päätettäväksi jättämät pakkokeinot. Suhteellisen harvinaiset tapaukset, joissa tuomioistuin ei ole hyväksynyt pakkokeinoa tai on muuttanut sitä, eivät välttämättä näy tilastossa.

Nykyiset tilastot kuvaavat hyvin rikollisuutta ja sen muutoksia. Tilastokeskuksessa on analysoitu rikosilmoitusaineistosta tapausten selosteosat vuoden 1998 väkisinmakaamisten ja törkeiden pahoinpitelyjen sekä vuoden 2007 lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen ja törkeiden ryöstöjen osalta. Selosteet olivat laadultaan hyviä. Rikosten lukumäärätiedot ja rikoksista rekisteriin kirjatut tiedot olivat selosteiden kanssa yhtäpitäviä. PATJA-järjestelmään kirjattavat tiedot osoittautuivat luotettaviksi. Tilastojen perusaineistona PATJA-järjestelmää voidaan pitää hyvänä.

Vuoden 2006 luvuissa esiintyneet virheellisyudet on korjattu nyt esitettävään taulukkoon.

Väärennysrikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä oli poikkeuksellisen suuri vuonna 2007. Tämä johtuu Imatralla ilmi tulleesta rikossarjasta.

Vuonna 2010 Pohjanmaalla raiskausrikosten lisääntyminen johtui yhteen rikosilmoitukseen kirjatusta usean osateon käsittävästä tapahtumasarjasta.

Lievät pahoinpitelyt siirtyivät vuoden 2011 alusta virallisen syytteen alaisiksi silloin, kun ne kohdistuvat alaikäiseen, tekijälle läheiseen henkilöön tai henkilöön, joka suorittaa työtehtäviään. Tähän asti rankaiseminen lievästä pahoinpitelystä on edellyttänyt, että uhri vaatii tekijälle rangaistusta. Jatkossa esitutkinnan käynnistäminen ja tekijän saattaminen vastuuseen eivät ole enää riippuvaista uhrin tahdosta.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoon tullutta rikollisuutta kuvaavat neljännesvuosiaineistosta poimittavat tiedot valmistuvat tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Tietoon tullut rikollisuus vuositilaston perusaineisto poimitaan poliisin PATJA-järjestelmästä tilastovuotta seuraavan helmikuun alussa. Tulokset valmistuvat huhtikuun aikana.

Pakkokeinojen aineisto poimitaan poliisin PATJA-järjestelmästä tilastovuotta seuraavan helmikuun alussa. Tulokset valmistuvat touko–kesäkuun aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Tietoon tullut rikollisuus –vuositilasto julkaistaan huhtikuun loppuun mennessä.

Tietoon tullut rikollisuus –neljännesvuositilasto julkaistaan 4 kertaa vuodessa tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Pakkokeinojen tilasto julkaistaan vuosittain touko-kesäkuussa.

Tarkempia tietoja poliisin tietoon tullut rikollisuus -tilastosta löytyy tilaston www-sivuilta. Lisätietoja voi pyytää myös Tilastokirjaston tietopalvelusta sekä oikeustilastojen asiantuntijoilta. Mahdollisuudesta saada tilastoaineistoja tutkimuskäyttöön voi tiedustella Tilastokeskuksen tutkijapalvelusta.

Tietoja poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista rikoksista sekä pakkokeinoista on Tilastokeskuksen maksuttomassa StatFin-tilastopalvelussa osoitteessa http://pxweb2.stat.fi/database/StatFin/databasetree_fi.asp.

Rikos- ja pakkokeinotilaston www-sivut: <http://tilastokeskus.fi/til/rpk/index.html>

Tilastokirjaston tietopalvelu: http://www.tilastokeskus.fi/tup/kirjasto_tieto/info.html tai puhelimitse arkena ma-pe klo 9.00–16.00 numerosta 029 551 2220.

Oikeustilastojen yhteydenottolomake: <http://www.tilastokeskus.fi/til/rpk/yht.html>

Poliisin tietoon tullut rikollisuus –tilasto ja pakkokeinot –tilasto yhdistettiin maaliskuussa 2015. Tätä aiemmin julkaistut tiedot löytyvät tilastojen vanhoilta kotisivuilta. Poliisin tietoon tullut rikollisuus -tilaston www-sivut: <http://www.tilastokeskus.fi/til/polrik/index.html> ja Pakkokeinot-tilaston www-sivut: <http://tilastokeskus.fi/til/pkei/index.html>

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastoissa käytetään julkaisuhetkenä voimassa olevaa alueluokitusta. Taulukoissa, joissa esitetään muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan, aikaisempien vuosien luvut on muutettu vastaamaan uusinta alueluokitusta, jotta tilastot olisivat vertailukelpoisia.

Pakkokeinoissa alueluokituksena käytetään julkistamishetkellä voimassa olevaa poliisilaitosluokitusta. Poliisilaitosten määrä väheni vuoden 2009 alusta 90:stä 24:ään. Vuodesta 2009 lähtien tiedot esitetään uuden poliisilaitosjaon mukaisesti. Tilastokeskuksen StatFin-tilastopalveluun jäävät lisäksi vuodet 2004–2008 aikaisempien poliisilaitosten mukaisesti tehtyinä. Vuonna 2014 poliisilaitosten määrä laski 12:sta ja vuoden 2013 pakkokeinot on tilastoitu uudella poliisilaitosjaolla.

Lainmuutokset vaikeuttavat vertailua eri vuosien ja eri rikostyyppien välillä.

Tilastoilla kuvataan yksittäisten rikosten määriä. Suuret rikossarjat saattavat paljastuessaan aiheuttaa kymmenien, joissain tapauksissa jopa tuhansien rikosten lisäyksen tilastossa. Seuraavana vuonna luvut useimmiten palaavat entiselleen. Ongelma korostuu, kun tehdään suhteellisen harvinaisista rikoksista alueellisia vertailuja rikollisuuskehityksestä.

Rikosten määrän laskentaperusteissa tapahtuvat muutokset vaikeuttavat rikosten määrän vertailtavuutta eri vuosina. Kun esimerkiksi petosten lukumäärän laskentaperuste muuttui 1991, niin muutos ei vaikuttanut pelkästään petosten määrään, vaan myös rikosten kokonaislukumäärän vertailtavuus edellisiin vuosiin vaikeutui.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset poliisin valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Suomen virallisessa tilastossa (sarja XXIII, uusi sarja Oikeus) on julkaistu Poliisin tietoon tullut rikollisuus -tilastoa vuodesta 1927 lähtien. Tietojen saanti perustuu valtioneuvoston päätökseen 11.12.1926 (nro 321/1926), jolla poliisipiirit on määrätty antamaan oikeustilastoja varten tiedot tietoon tulleista rikoksista. Sisäasiainministeriö ja Tilastokeskus ovat sopineet tiedonkeruun ja tietosisällön myöhemmistä muutoksista. Kaudelle 1971–1979 sisäasiainministeriö on antanut ohjeet Poliisin käskylehdessä nro 2/1971 ja vuodesta 1980 lähtien kiertokirjeessä 7.12.1979 nro 4616/402/79. Vuodelle 1991 ohjeet on annettu kirjeessä 15.3.1991 nro 900/69/91 ja vuodesta 1992 alkaen 31.1.1992 päivätyssä kirjeessä. Myös vuosina 1938, 1945 ja 1951 on tehty muutoksia, joilla on ollut huomattava vaikutus tilaston sisältöön.

Vuodesta 1954 lähtien Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus-tilaston yhteydessä on julkaistu tietoja myös tullirikoksista.

Maksuttoman Statfin –tietopalvelun poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus- tietojen aikasarjat alkavat vuodesta 1980.

Vuoden 2010 alussa lukuihin lisättiin tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Nämä tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen. Muutos lisäsi kaikkien rikosten lukumääriä noin kaksi prosenttia. Huumausainerikokset lisääntyivät muutoksen johdosta 6-8 prosenttia.

Vuoden 2012 loppuvuoden ja vuoden 2013 alkuvuoden liikenneturvallisuuden vaarantamista koskevat luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, sillä tuli ilmi, että automaattisen liikennevalvonnan loppuvuonna 2012 havaitsemia ylinopeuksia on kirjattu vuoden 2013 alkupuolelle.

Pakkokeinoja on tilastoitu samankaltaisesti vuodesta 2002 lähtien.

Lainmuutokset vaikeuttavat myös pakkokeinojen vertailua eri vuosien ja eri pakkokeinotyyppien välillä. Esimerkiksi henkilökatsastuksiin sisältyvä DNA-tunnisteiden ottoa koskeva lainsäädäntö muuttui 2004 alusta (Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimesta 22.8.2003/761 ja Pakkokeinolaki 27.6.2003/646). Muutos aiheutti sen, että DNA-tunnisteiden otto muuttui normaaliksi tutkimusrutiiniksi. Pakkokeinojen määriin voivat vaikuttaa esimerkiksi muutokset poliisin rikostutkimuskäytännöissä tai päihityneiden huollossa.

RIKOS:

Uusi tieliikennelaki(267/81) tuli voimaan 1.4.1982. Tilastossa lakia sovellettiin vuoden alusta lähtien. Luvut eivät lainmuutoksesta johtuen vastanneet aikaisempien vuosien lukumääriä eri liikenne rikostyypeissä.

Rikesakkolaki (66/83) ja Laki rikesakosta tieliikenteessä (68/83) tulivat voimaan 1.9.1983. Lain mukaan voidaan tieliikennelain (267/81) tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten rikkomisesta antaa rikesakko, mikäli rikkomuksen katsotaan aiheuttaneen vain vähäistä vaaraa tai haittaa.

Poliisiin antamat rikesakot 1.9.1983 lähtien sisältyvät tilastoon.

Kavallusrikosten tilastointikäytäntöä muutettiin vuodesta 1983 lähtien, usean osateon käsittävät kavallusrikokset tilastoidaan yhtenä rikoksena.

1.1.1991 tuli voimaan laki rikoslain muutoksesta (769/90), muutos koski omaisuus-, vaihdanta- ja talousrikoksia. Muutos oli rikoslain kokonaisuudistuksen ensimmäinen vaihe, se sisälsi myös senkaltaisia periaatteellisia muutoksia, että eräiden rikosluokkien osalta vertailtavuus aikaisempiin vuosiin katkesi. Tuli uusia rikosnimikkeitä, ja osin myös samoina säilyneiden nimikkeiden sisältö muuttui. Ongelmallisia tässä suhteessa ovat irtaimen omaisuuden luvatonta käyttöä koskevat rikokset, ja niistä erityisesti ns. moottoriajoneuvojen anastukset, petos- ja maksuvälinepetosrikokset ja väärennysrikokset. Muiden yleisten tavanomaisen omaisuusrikosten osalta vertailukelpoisuus aikaisempiin vuosiin säilyi. Tilaston tietosisältöä muutettiin vastaamaan uudistettua lainsäädäntöä. Maksuvälinepetosten tilastointikäytäntö muuttui vuonna 1991. Muutos vähensi tilastoitujen rikosten määrää.

Rikoksen yhtymistä koskevan lainsäädännön uudistamisen (697/91) johdosta ei tilastoinnissa vuoden 1992 alusta lukien otettu huomioon käsitettä yksin teoin tehdystä rikoksesta. Aikaisemmin yksin teoin tehdyt rikokset oli tilastoitu muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vain päärikoksen mukaan. Päärikoksella tarkoitetaan rikosta, josta laissa määrätty rangaistus on ankarin. Tilastointitavan muutos lisäsi jossain määrin tilastoitujen rikosten määrää.

Huumausainerikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1994. Ne muodostavat rikoslain 50 luvun. Lainmuutoksen takia ainoastaan huumausainerikosten kokonaismäärät ovat vertailukelpoisia edellisten vuosien vastaaviin lukuihin. Vaikka tilastointikäytäntöä ei lainmuutoksen seurauksena muutettu oli vuoden 1994 huumausainerikosten tilastointi poliisi-piireissä jossain määrin epäyhtenäistä.

Huumausainerikoksia arvioidaan kirjatun kymmenisen prosenttia todellista enemmän. 1.9.1994 tulivat voimaan liikennejuopumuksia koskevat uudet säädökset. Tärkeän rattijuopumuksen promilleraja laski 1,5:sta 1,2:een. Lainmuutoksen vuoksi vain rattijuopumusten yhteismäärät ovat vertailukelpoisia edellisiin vuosiin. Vesiliikennejuopumuksen uudeksi rajaksi vahvistettiin yksi promille entisen 1,5 promillen asemesta.

1.9.1995 tuli voimaan laki Rikoslain muutoksesta (578/95). Rikosnimikkeistön muutoksen vaikutukset tietojen vertailtavuuteen aikaisempiin vuosiin olivat vähäiset.

Seuraavassa esitetään uuden nimikkeen vastaavuus aikaisemmin käytössä olleeseen nimikkeeseen:

Vanha nimike --> Uusi nimike

- Tappo --> Tappo
- Tappo --> Surma
- Tapon tai murhan yritys --> Tapon, murhan tai surman yritys
- Lapsentappo --> Lapsensurma

- Kuolemantuottamus --> Kuolemantuottamus, törkeä kuolemantuottamus
- Ruumiinvamman tai sairauden tuottamus --> Vammantuottamus, törkeä vammantuottamus
- Murhapoltto --> Tuhotyö, liikennetuhotyö, törkeä tuhutyö
- Murhapolton yritys --> Tuhotyön, liikennetuhotyön, törkeä tuhutyön yritys

Tuhutyötä ja murhapolttoa koskevat rikosnimikkeet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia. Tuhutyö käsittää murhapolton lisäksi myös aiemmin muihin nimikkeisiin kuuluneita tapauksia.

1.1.1995 voimaan tullut uusi Alkoholilaki (1143/94) aiheutti muutoksia rikosluokitteluun. Käytöstä poistettiin nimike 'alkoholipitoisen aineen nauttiminen yleisellä paikalla'. Vuoden 1995 huumausainerikosten tilastointi oli poliisipiireissä jossain määrin epäyhtenäistä.

Vuonna 1996 otettiin käyttöön seuraavat uudet rikosnimikkeet: sotilasrikokset, työrikokset, ympäristörikokset, eräiden aineettomien oikeuksien loukkaaminen. Uusina tietoina esitetään syylliseksi epäiltyjen naisten ikäjakauma sekä henki- ja pahoinpitelyrikosten tapahtumapaikka.

Vuodesta 1997 lähtien esitetään tieto syylliseksi epäillyn kansalaisuudesta.

Rikoksia oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan sekä seksuaalirikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1999. Ne muodostavat rikoslain 15, 16, 17 ja 20 luvun. 1.10.1999 tulivat voimaan liikennerikoksia koskevat uudet säädökset rikoslain 23 lukuun. Taulukon rikosnimikkeet on ryhmitelty uuden lainsäädännön mukaan. Nyt esitettävät rikoslakirikokset sisältävät aiemmin tieliikennelakiin kuuluneita rikoksia.

1.4. 2000 muutettiin eräiden rikostyyppien tilastointikäytäntöä. Rauhanrikkomiset (Rikoslaki 24 luku) tilastoidaan siten, että usean osateon käsittävä tapahtumasarja merkitään yhtenä rikoksena. Samalla tavoin tilastoidaan hautarauhan rikkomiset ja lähestymiskiellon rikkomiset. Viimeksi mainitut sisältyvät rikosryhmään 'muut rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan'.

1.9.2001 tuli voimaan uusi huumausainerikoksia koskeva säädös. Rikosluokitukseen lisättiin nimike huumausaineen käyttörikos.

1.10.2002 tulivat voimaan uudet moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia koskevat säädökset. Rikosluokitukseen lisättiin kaksi uutta nimikettä: moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus sekä törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus. Aiemmin nämä rikokset tilastoitiin moottoriajoneuvoon kohdistuviksi luvattomiksi käytöiksi.

1.1.2003 uutena rikosnimikkeenä otettiin käyttöön muu ajoneuvorikkomus.

1.10.2003 tuli voimaan uusi Järjestyslaki. Rikosluokitukseen lisättiin nimike järjestyslain rikkomiset.

Vuodesta 2003 lähtien esitetään rattijuopumusten yhteydessä tieto syylliseksi epäillyn käyttämästä päihteestä.

Vuodesta 2004 lähtien esitetään syylliseksi epäillyn käyttämää päihdettä koskeva tieto: muun päihteen ja alkoholin yhteiskäyttö (sekakäyttö). Aiemmin nämä tiedot esitettiin kohdassa muun päihteen vaikutuksen alaisena.

1.1. 2004 otettiin käyttöön uutena rikosnimikkeenä järjestyslain rikkomiset. Nimikkeistöstä poistettiin järjestyssääntörikkomus, poliisimääräyksen rikkominen.

Aserikoksia koskeva rikoslain 41 luku tuli voimaan 1.6. 2007. Nämä rikokset sisältyvät uudistettuun rikosnimikkeeseen rikokset rikoslain 41, 42 ja 43 lukua vastaan. Muutos ei vaikuta rikosten kokonaisuuteen.

Vuoden 2009 alusta otettiin käyttöön uusi rikosten ryhmittely.

A Omaisuusrikokset

B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

C Seksuaalirikokset

D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan

E Eräät liikennerikokset

F Muut rikokset

Myös rikosnimikkeistön rakennetta on muutettu:

Eräät liikenne rikokset ryhmässä (E) ei esitetä liikenneturvallisuuden vaarantamisia eikä liikennepakoja tieliikenteessä.

Muut rikokset ryhmä (F) koostuu ryhmiin A-E kuulumattomista rikoslakia vastaan tehdyistä rikoksista sekä rikoslain ulkopuolisista rikoksista.

Jako rikoslakirikoksiin ja muihin rikoksiin on poistettu.

Tilastoon on muodostettu omana ryhmänään liikenneturvallisuuden vaarantamiset, liikennepaot tieliikenteessä, liikenne rikkomukset, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiset ja ajoneuvorikkomukset.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta.

Alkoholirikoksia koskeva rikoslain 50a luku ja alkoholilain muutos tulivat voimaan 1.11. 2009 Uusina rikosnimikkeinä otettiin käyttöön alkoholirikos, törkeä alkoholirikos, lievä alkoholirikos ja alkoholirikkomus. Lainmuutoksen vuoksi vain alkoholirikosten ja -rikkomusten yhteismäärä on vertailukelpoinen edellisiin vuosiin. Tapahtumakertatietoja ei tässä taulukossa esitetä.

Vuonna 2010 muutettiin asunnosta luvatta tunkeutuen tehtyjen varkausrikosten tilastointikäytäntöä. Vuodesta 2009 lähtien vapaa-ajan asuntoon ja muuhun asuntoon kohdistuneet varkausrikokset esitetään erillisinä tietoina.

Vuonna 2010 lisättiin tekopaikkaa kuvaavia tietoja seuraaville rikoksille: ryöstörikokset, vahingontekorikokset, tapon, murhan tai surman yritykset ja raiskausrikokset. Tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen.

Vuonna 2012 lisättiin syylliseksi epäiltyjen taustoja kuvaavia tietoja syylliseksi epäiltyjen valtionveronalaisista tuloista, koulutusasteesta, pääasiallisesta toiminnasta ja sosioekonomisesta asemasta. Sosioekonomista asemaa kuvaavan liitetaulukon 5. ja pääasiallista toimintaa kuvaavan liitetaulukon 6. väestötiedot ovat vuodelta 2012. Muissa liitetaulukoissa koko väestön tiedot ovat vuodelta 2013.

Vuonna 2013 lisättiin tieto syylliseksi epäiltyjen syntyperästä.

Vuoden 2013 elokuussa tulivat voimaan lait toisen henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelusta, törkeän ryöstön valmistelusta sekä panttivangin ottamisen valmistelusta.

Vainoaminen kriminalisoitiin 1.1.2014 alkaen.

1.9.2014 Rikoslain 20. luku (seksuaalirikoksista) uudistui. Rikoksien rangaistusasteikkoa kovennettiin ja 20:3§ (pakottaminen sukupuoliyhteyteen) kumottiin. Lakiin lisättiin 20:5a§ seksuaalinen ahdistelu.

4.9.2015 rikoslakiin lisättiin identiteettivarkaus (RL 38:9a§).

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Vuositilaston tiedot poikkeavat neljännesvuosittain esitetyistä ennakkollisista tiedoista.

Keskusrikospoliisi ja yksittäiset poliisilaitokset julkaisevat tietoja rikollisuudesta. Nämä luvut eroavat Tilastokeskuksen tiedoista aineiston poiminta-ajankohdasta ja erilaisista tiedonkeruukriteereistä johtuen.

Tilastossa käytetyt rikosluokitukset vuosilta 2004–2014 ovat Tilastokeskuksen verkkosivuilla osoitteessa <http://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/rikokset/versio.html>.

Tilastossa käytetyt käsitteet ja määritelmät on kuvattu verkko-osoitteessa <http://www.tilastokeskus.fi/til/rpk/kas.html>.

Henkilötarkastuksiin ja kotietsintöihin liittyvistä takavarikoista esitetään vuodesta 2009 lähtien vain kokonaismäärät. Tarkempaa luokittelua ko. pakkokeinoista ei ole käytettävissä. Poliisilakiperusteisten säilöönottojen määrä ei määritelmällisistä syistä ole täysin sama kuin tietoon tullut rikollisuus -tilastossa esitetty päihtyneenä säilöön otettujen määrä.

Verikokeesta tehdyt humalatilan selvitysten määrät olivat vuosina 2009–2010 kirjautuneet järjestelmään puutteellisesti. Tämä usean tuhannen tapauksen poikkeama on huomioitava vertailtaessa pakkokeinojen kokonaismääriä. Vuoden 2010 luku oli vain 975, kun sen olisi pitänyt olla lähempänä vuoden 2011 lukua, joka oli 8 323.

Tuomioistuinten päättämistä pakkokeinoista on saatavissa tietoja tuomioistuintilastoista vuoden 2013 tilastoihin saakka.

Lisätietoja

Kimmo Haapakangas 029 551 3252

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

rikos@tilastokeskus.fi

<http://www.tilastokeskus.fi/til/rpk/index.html>

Lähde: Rikos- ja pakkokeinotilasto 2015, tietoon tullut rikollisuus. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2342-9151 (pdf)